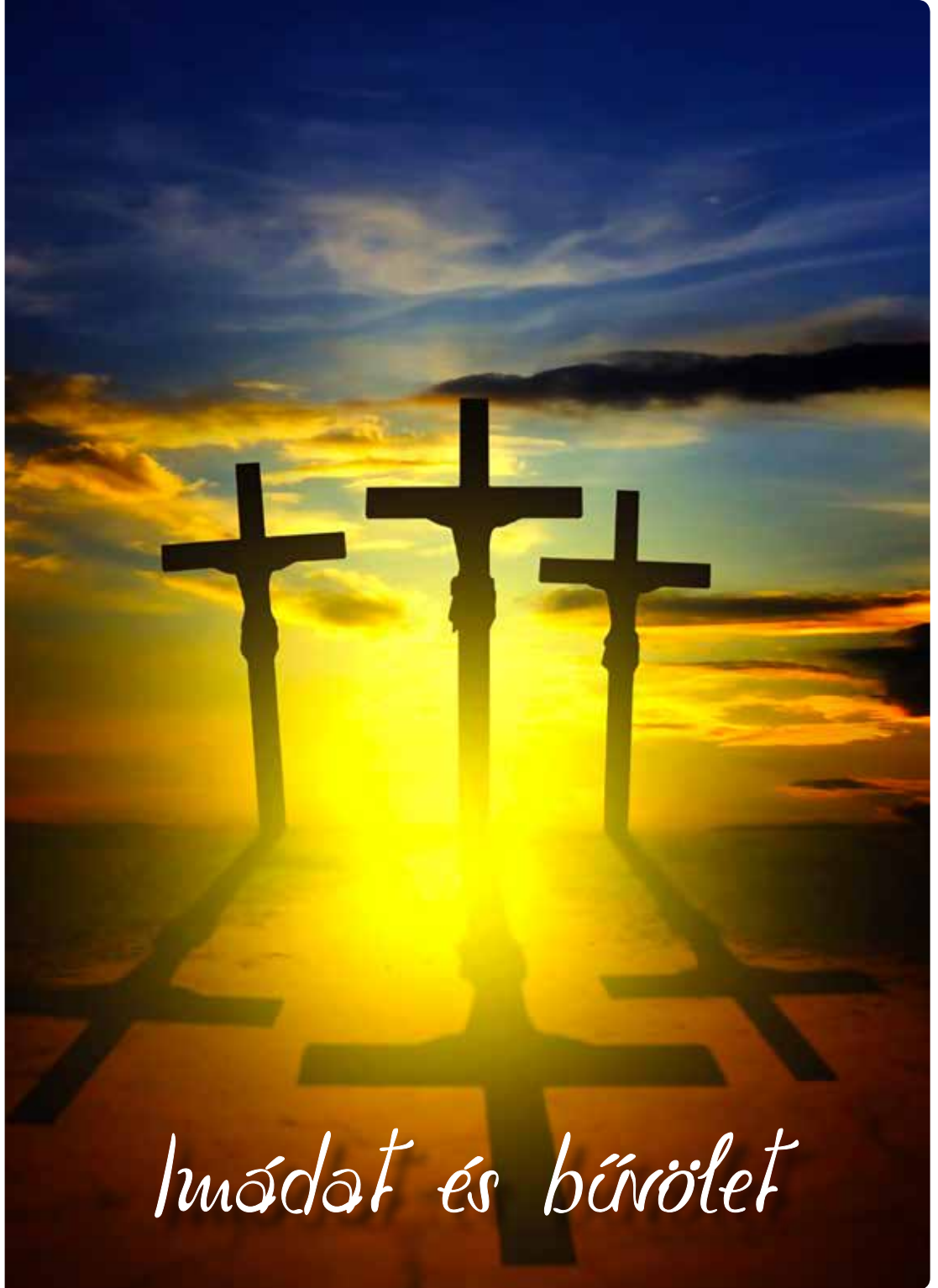
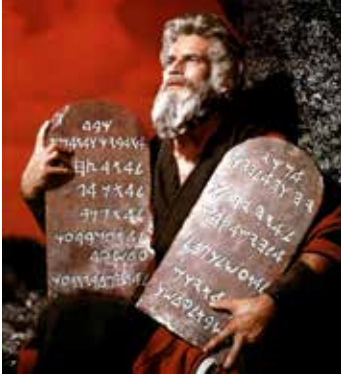

2017. AUGUSZTUS: VIDÁMAN JÖVÖK IMÁDKOZNI! + A SZOMBATNAP IDEJE + BOLDOG EMBER VAGY? + LABIRINT 116
+ A KEGYELEM BIZONYÁGTEVÉSEI + A SZENTÉLY TEMATIKUS SZÖVEGKÖRNYEZETE A ZSIDÓKHOZ ÍRT LEVÉLBEN
+ HALHATATLAN A LÉLEK? + ITT AZ IDEJE... DE NEM A SZABADSÁGOLÁSNAK

Adventszemle

HAVONTA MEGJELENŐ TÁJÉKOZTATÓ ÉS GONDOLATÉBRESZTŐ FOLYÓIRAT A KRISZTUS VISSZAJÖVETÉLET VÁRÓKNAK

Imádat és bűvölet

Adventszemle

„Íme, Én hamar eljövök...”

Küldetésünk, hogy Urunkat, Jézus Krisztust dicsőítsük határtalan szeretete bizonyítékainak ismertetésével. Célunk az, hogy cikkeink és híreink által olvasóink jobban megismerjék a Megváltót, és reménykedve várják közeli eljövételét.

7

3 Vezércikk

Teodor Huțanu
Vidáman jövök imádkozni!

4 Infó

Európai Egészségügyi Konferencia – Bukarest, 2018. április 17–21.

5 Infó

Nyugovóra tértek

7 Hítelv

Radu Ștefan
A szombatnap ideje

9 Ismerjük meg adventista családjunkat

A suceavai gyülekezet
Törökország

12

10 Börtönszolgálat – a szabadság utáni vágy jegyében

Mihai Enea
Boldog ember vagy?

12 A hónap témája

Emilian Niculescu
Imádat és bűvölet

16 Adventtörténelem

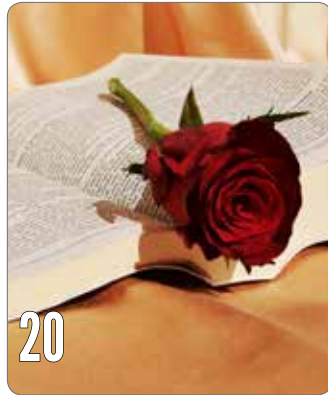
Beniamin Roșca
Labirint 116

19 Gondolatok

Mircea Bugescu
Hagyd Rá!

20 Tapasztalat

Ioan Paraschiv
A kegyelem bizonyoságtévesei (2)

20

23 Teológia

Benone Lupu
A Szentély tematikus szövegkörnyezete a Zsidókhoz írt levélben

26 Bibliai párbeszéd

Paul Boeru
Halhatatlan a lélek? (3)

30 Gyermekek oldala

Alina Chirileanu
Folytassuk a Biblia olvasását!

31 Szívtől szívnek

Ștefan Tomoiagă
Itt az ideje... de nem a szabadságolásnak

23

„Az egész világ megnyerésére vonatkozó, egyszerű krisztusi terv az, hogy minden embert, akit megérint, a szeretet annyira a bűvkörébe vonjon, hogy másokat is vonzani tudjon.”

Fejezd ki a szeretetet, és máris többet tettél! Még ha egyedül is vagy, szöld az igazságot, és Isten máris győzött. Légy szerény, és Isten fel fog magasztalni. Amikor pedig azt hiszed, hogy egyedül maradtál, hallgasd meg Isten szavát: „De meghagyok... 7000 embert...”

Itt az ideje, hogy az evangéliumot 7000 ajakról hirdessük. Itt az ideje, hogy az egyház meglássa a hétezeret, mint Tesbites Illés, és itt az ideje, hogy a világ hallja a hangjukat. Itt az ideje, hogy egyike légy a hétezernek. Szükség van rád.

2017. augusztus. A Romániai Hetednap Adventista Egyház hitnevelő és tájékoztató havilapja. Megjelenik havonta az Unióbizottság irányításával.

Igazgató Balla Loránd; Főszerkesztő Teodor Huțanu; Tanácsadók Ștefan Tomoiagă, Aurel Neațu, Eduard Călugăru, Mihai Maur, Tiberiu Nica, Georget Pirlitu, Viorel Răducan, Iosif Pașca, Gabriel Ban; Különleges munkatársak Romică Sîrbu, Dragoș Mușat, Daniel Chirileanu, Florian Ristea; Fordította Bartha Sándor; Szerkesztette Barabás Andrea; Tördelés Szócs Erzsébet; Levelezési cím Curierul Adventist (Adventszemle), str. Cuza Vodă, nr. 12, Cluj-Napoca, jud. Cluj, cod 400 107; Tel. 0756-059330; E-mail zakariaslorand@yahoo.fr; Website www.curieruladventist.ro; Nyomtatás Tipografia Fast Print, Șos. Cernica, nr. 101, Pantelimon, jud. Ilfov; Tel. 021/323 00 20, Fax 021/323 00 40

ISSN 1842 - 3361

VIDÁMAN JÖVÖK IMÁDKOZNI!

Van egy régi énekünk, amit a reggeli áhítatnál szoktunk énekelni, s amelyik egyszerűen és határozottan beszél arról, hogy milyen lelkiállapottal kell az imádkozáshoz jönnünk: „Vidáman jövök imádkozni”. A vonzalom és a bűvölet, a csodálat fuvallata nélkül lelkünk nem igazán gazdagszik az Istennel való találkozás szertartásaiból. Ésaías próféta könyvének 6. fejezete egy, a menyeyei szentség bűvöletében élő prófétát mutat be. A hármass angyal üzenet, sőt, már az első angyal is felszólít bennünket: „És imádjátok azt, aki teremtetted a mennyet és a földet, és a tengert és a vizek forrásait” (Jel 14:7).

Amikor látod munka közben a Teremtőt, csak csodálni tudod mindazt, ami kikerül a kezéből. Ez volt az oka annak, hogy „együtt örvendezének a hajnalcsillagok, és Istennek minden fiai vigadoznak” (Jób 38:7). Az imádat azt jelenti, hogy látom munkálkodni Istent. Velem munkálkodni. Ugyanakkor elcsodálkozom, mint Ésaías: „Jaj nekem!” (Ésa 6:5), vagy mint a vámszedő: „Isten, légy irgalmas nékem, bűnösnek!” (Lk 18:13). Vagy azok, akik szemekkel látják a véget: „Nagyok és csodálatosak a te dolgaid, mindenható Úr Isten” (Jel 15:3).

Van az imádatban egy másféle csodálkozás is – a farizeusé, aki önmagától van elbűvölve: „Isten! Hálákat adok néked, hogy nem vagyok olyan, mint egyéb emberek...” (Lk 18:11). Valamikor minden természeti csoda – virágszál, szivárvány

stb. – láttán a gondolat Istenhez röppen. Ma azonban csodálatunk tárgya jobbára a technológia, és nem a Teofánia. Ki tudod jelenteni, hogy jobban örülsz az imának, mint a kezdedben tartott legújabb kiadású okos telefonnak? El kell ismernünk: mindannyiunk számára dilemmát jelent a „lélekben és igazságban” való imádat.

Igaz, hogy az ember csodálatos dolgokra képes, viszont azt hiszem, hogy sokat elárul az a hír, amely minden médiacsatornán megjelent egy robotról, amely annak a háznak a kútjába zuhant, amelyet éppen őriznie kellett volna. Az a csodálat és bűvölet, amely nem mulandó és nem is csal meg, csak Istentől származhat. A kereszten az elcsodálkozó lator azonnal megkapja az útlevelet a Paradicsomba. Nikodémus és Arimátiai József már nem csak titokban tanítvány: tétovázás nélkül, mindenki szeme láttára másznak fel a létrára, hogy levegyék a keresztről Jézus holttestét. Jézus és én a keresztnél találkoztunk. Jézus ellenállhatatlanul elbűvölő. Vajon milyen lesz, amikor meg fog jelenni a felhőkön? Ha Ő ma csodálkozásba ejt, akkor azt jelenti, hogy készen állsz a visszajövetelének elbűvölő napjára. ■

Teodor Huțanu, a *Curierul Adventist* főszerkesztője

**AZ ELLEN-
ÁLLHATATLAN
BŰVÖLET
TEODOR HUȚANU**

**JÉZUS ELLENÁLLHATAT-
LANUL ELBŰVÖLŐ. VAJON
MILYEN LESZ, AMIKOR
MEG FOG JELENNI
A FELHŐKÖN? HA Ő
MA CSODÁLKOZÁSBA
EJT, AKKOR AZT JELENTI,
HOGY KÉSZEN ÁLLSZ
A VISSZAJÖVETELÉNEK
ELBŰVÖLŐ NAPJÁRA.**

Megújulás és Reform te, családod, gyülekezeted, felebarátaid

A családi áhítat el van hanyagolva. – Most van itt az ideje, hogy minden otthon az imádság háza legyen. Mindenfelé általános hitetlenség uralkodik, és burjánzik a gonoszság. A romlottság szinte észrevétlenül fertőzi meg a lelket, és a felszínre tör, Isten elleni lázadást szülve a mindennapi életben. Az erkölcsi erők bűntől megkötözve Sátán uralma alatt állnak. A lélek a kísértések játékszerévé válik, és hacsak egy hatalmas kar érte nem nyúl, hogy megmentse, az ember vakon megy, amerre csak a lázadók vezére irányítja őt.

E félelmetes és veszedelmes idők közepette mégis vannak hitvalló keresztények, akik nem tartanak naponta családi áhítatot. Nem tisztelik otthonukban Istent, és nem tanítják arra gyermekeiket, hogy szeressék és féljék a Mindenhatót. Sokan annyira eltávolodtak már Tőle, hogy úgy érzik, túlságosan bűnösök ahhoz, hogy közeledhessenek Hozzá. Nem tudnak „bizodalommal a ke-

Az ima nélküli otthon tragédiája

gyelem királyviszékéhez” járulni, „tisztá kezeket emelve föl, harag és versengés nélkül” (Zsid 4:16; 1Tim 2:8). Nincs élő kapcsolatuk Istennel. A kegyesség látszatával bírnak, annak ereje nélkül. Az elgondolás, miszerint nincs szükség az imára, Sátán egyik leghatásosabb fegyvere a lelkek elpusztítására. Az ima: közösség Istennel, a bölcsesség, erő, béke és boldogság Forrásával.

Az ima nélküli otthon tragédiája. – Nincs semmi, ami olyan nagy szomorúságot okozna nekem, mint egy imádság nélküli otthon. Egyetlen éjszakára sem érzem magam biztonságban egy ilyen házban, és ha nem remélném, hogy talán segíthetek a szülőknek, hogy ráébredjenek hanyagságuk szomorú következményeire, nem is maradnék ott egy percig sem! E hanyagság a legjobban a gyerekeken látható, mert nem tanulják meg félni Istent.

(Ellen G. White, *Gyermeknevelés*, 518. old.)

EURÓPAI EGÉSZSÉGÜGYI KONFERENCIA – BUKAREST, 2018. ÁPRILIS 17–21.

A krónikus betegségek visszafordíthatósága és életmód-orvoslás
Egészséget, gyógyulást és reményt nyújtva

Európai Egészségügyi Konferencia, II. kiadás
Bukarest, Románia / 2018. Április 17–21.

IRATKOZZ FEL MOST!

european-health-conference.org

SEVENTH DAY ADVENTIST CHURCH
Adventist Health Ministries

Jézus, az emberi szükségletek fáradhatatlan betöltője városokat és falvakat keresett fel, az emberek javát kereste, betegeket gyógyított, és az Atya szeretetéről tett bizonyosságot. Ma ugyanezt a hivatást kaptuk mi is: enyhítsünk az emberek szenvedésein, álljunk a betegek szolgálatába, és mindenkinek hirdessük a reménységet.

Az Európai Egészségügyi Konferencia második kiadásának témája a következő: „Az életmód-orvoslás és a krónikus betegségek visszafordíthatósága”. Az esemény kiváló lehetőséget nyújt arra, hogy felkészítsen az Európában végzendő, Jézus által ránk bízott missziómunkára.

Az életmód-orvoslás – ami egyházunk számára már régóta ismert eszköz – ma már az orvostudomány egyik fejlődő ágazatát képezi. Az életmód megváltoztatásának gyógyászati hasznosságát kutatták, bizonyították, alkalmazták, mely ma már életet változtat meg. Az értekezlet a következő kérdésköröket érinti: az elhízás vagy a 2-es típusú

diabétesz visszafordíthatósága, életmód-orvoslás az onkológiában, a demencia súlyosságának visszafordíthatósága, ajánlások a tesztingázásra vonatkozóan, irányváltás a pszichiátriában, magatartásváltozás és egyéb orvosi, valamint lelki vonatkozású kérdések.

Ha ön orvosi szakember, egyházi szolgálattevő vagy valamelyik egyházi intézmény elöljárója, lelkes vagy laikus tag, aki szeretne a közösség érdekében szolgálni, akkor ez a rendezvény önt szólítja meg.

Szeretettel várjuk 2018. április 17–21. között Bukarestbe! ■

Valérie Dufour, az Inter-Európai Divízió Egészségügyi Osztályának igazgatója

Részletekért és beiratkozás végett 2017. szeptember 1-jétől kezdődően keressék fel az european-health-conference.org honlapot.

NYUGOVÓRA TÉRTEK

VASILE COJEA

A Buzău megyei Râmnicu Săraton született 1919. március 17-én Dragu és Maria Cojea családjának hét gyermeke közül az elsőszülöttként. Édesanyja buzgó ortodox, édesapja pedig adventista volt. Három fiú, és négy lánytestvére volt, mindannyiukat már kisgyerekkorukban az édesanyjuk ortodox hit szerint keresztelte meg.

Az elemi és a középiskolát szülővárosában végezte. Utolsó gimnáziumi éveiben nézeteltérése támadt az iskola papjával, aki elérte, hogy az érettségi vizsgák előtt néhány nappal Vasilet kitegyék az iskolából, sőt, sehová az országban ne vegyék fel. Annak ellenére, hogy ortodox keresztiségben részesült, még nem volt megkeresztelve adventista szertartás szerint, tehát törvényesen az ortodox valláshoz tartozott, és annak ellenére, hogy az adventista vallás hivatalosan elismert felekezet volt, mégis a hitéért, és azért, hogy édesapja egy adventista gyülekezet presbitere volt, kitétek az iskolából. A szülei segítségével beiratkozott az első romániai adventista iskolába Brăila városában. Miután letöltötte katonai szolgálatát, tanulmányait a Brassó-Méhkert Adventista Szemináriumon folytatta.

1942s-ben házasságot kötött Claudia Constantinescu testvérnővel, akivel 73 évet élt együtt. Az Adventista Szemináriumot 1949-ben végezte el, és ezután különböző gyülekezetekben szolgált, egy időre pedig az Olténiai, a Bánáti és a Munténiai Egyházterületek vezetőségében is részt vett. Negyvenéves lelkési szolgálata alatt többek között szívesen vett részt a craiovai és a fővárosi Grant gyülekezetek építésében.

Nagyon szeretett tanulmányozni. Még 90 évesen is szombatiszkolai tanítónak tevékenykedett, és részt vett a Grant gyülekezet imaóráin. Nagy csodálójá volt az Adventista Egyház pionírjainak, emléküket életben tartotta úgy, hogy több mint 5000 oldalnyi szöveget írt ezekre vonatkozóan. Határozott, elvhű magatartása volt. Nagyon szerette a családját, a nemzetét, de főleg Istent és az egyházat. Harcosként született, és az is maradt egész életében mindvégig.

Egy lánya – Adina Draga – maradt utána, továbbá két unoka és két dédunoka. Meggyőződése az volt, hogy élete Isten tervének a része, Aki csodálatosan mindig megoltalmazta. Futását 2017. június 13-án fejezte be 98 évesen, betelve az élettel, és három hónappal felesége halála után. Azzal a reménnyel hunyt el, hogy nemsokára viszont látja drága Megváltóját és szereteteit.

CLAUDIA COJEA

1920. június 21-én született Târgoviște városában. Gyerekkorát és iskolai éveit családjával együtt szintén ebben a városban töltötte. Ezután a Gazdasági Egyetemre került Bukarestbe. Ezzel egy időben pedagógiai diplomát szerzett, és matematikatanárként dolgozott. Tanulmányai befejezése után az Adventista Leánygimnázium tanára lett.

Az advent hitet édesanyja révén ismerte meg, aki bár nem volt keresztelt tag, megtartotta Isten parancsolatait. Clodinel – mert így becézték őt – a családban elsőként keresztelkedett meg. Családjának többi tagja később követte példáját.

1942-ben kötött házasságot Vasile Cojea adventista tiszttel. Nem sokkal a házasságkötés után, a frontra került férj fogságba esett, és Claudia két éven keresztül semmit sem tudott róla. Miután a férje 1945-ben hazatért, a Brassó melletti Méhkertre költöztek. Itt laktak három éven keresztül Adina lányukkal együtt. Claudia matematikatanár volt, eközben pedig ótestamentumi kurzusokat végzett.

Az iskola 1949-ben bekövetkezett felszámolása után Târgoviștere költöztek a szülőkhöz. Attól kezdve Claudia csak lelkészfeleségként és édesanyaként tevékenykedett. A férje élettársaként támogatta és kiegészítette őt. Nagyon szerette az irodalmat és a zenét. Nagyon sok barátja volt, de nem csak az adventisták között. Személyes példájával Jézust prédikálta.

Az utóbbi években idős kora és testi fogyatéka ágyhoz kötötték, de sosem panaszkodott az utolsó hónapok nagy fájdalmai miatt. Az Úrban bízva fejezte be életét, mert tudta, hogy Isten a nevében ismerte és majd egykor magához veszi az Ő országába.

Lejegyezte Adina Păun, a lánya.

„A GYŐZEDELMESEK ENNI ADOK AZ ÉLET FÁJÁRÓL, AMELY AZ ISTEN PARADICSOMÁNAK KÖZEPETTE VAN. AKI GYŐZ, ANNAK NEM ÁRT A MÁSODIK HALÁL. AKI GYŐZ, AZ FEHÉR RUHÁKBA ÖLTÖZIK; ÉS NEM TÖRLÖM KI ANNAK NEVÉT AZ ÉLET KÖNYVÉBŐL...” (JEL 2:7,11; 3:5)

JAN BISTRICEANU

1926. augusztus 5-én született Ciupercenii Vechi – Calafat helységben Ion és Dina családjában. Szülei adventisták voltak, és ő, az öt közül másodikként született gyerek is már fiatal korában megkeresztelkedett. Nagyon szerette a zenét, több mint tíz hangszeren játszott.

Lidia Mateias testvérnővel 1951-ben kötött házasságot, majd Tencănu helységbe költöztek, és itt élték le az életüket. Két gyermekük született – az Egyesült Államokba kivándorolt Victoria Puțureanu, és az Olténiai Egyházterületnél könyvelőként szolgáló Paul Bistriceanu.

Hetvenéves korában súlyos közúti balesetet szenvedett, amely hátralevő életét megnehezítette. Híte és élni akarása segítette át a nehézségen, de nem csak Isten állt mellette, hanem a felesége és a gyermekei is. Amikor Jan 80 éves volt, elhunyt a felesége. Elfogadta fia meghívását, és beköltözött Craiovara öregkora támaszához, Paulhoz, ahol halála napjáig lakott. Többszörös imakérése, hogy annyit élhessen, mint az apósa, Nae Mateias, meghallgatásra talált.

A 2017. június 23-ai péntek volt az utolsó nap, amikor még tudott járni. Szombat reggel egy órán keresztül énekeltük együtt kedvenc énekeit. Hétfőn, június 26-án, 17 órakor a szíve megszűnt dobogni.

Íme, utolsó gondolatai:

Várom, hogy nemsokára otthon legyünk,
Ahol új éneket énekelhetünk.

Elfeledve bajt, szükségét,
Várom, e nap nemsokára eljöhet.

S bár lehet, sokat kell várni még,
Ne feledjétek, mire vágytam én.

Legyetek ott a nagy találkozáson,
Ahol szívem szeretetével mindenkit várok.

Szeretettel öllelek titeket,

És utolsó köszöntésként mondom:

Vágyam, hogy a mennyben mind ott legyetek.

A temetési istentiszteleten részt vettek az Olténiai Egyházterület részéről Viorel Răducan, Alin Cătrună, Daniel Delcea testvérek, valamint Cristian Purnea helyi lelkész. Eleget tettek az elhunyt azon kérésének, hogy abban a faluban temessék el – Tencănu –, ahová 66 évvel korábban költözött, és ahol 50 évet szolgált presbiterként. Boldogok a halottak, akik az Úrban halnak meg.

Lejegyezte **Paul Bistriceanu**, az Olténiai Egyházterület könyvelője.

MARIA RIȚA BAN

2017. február 11-én fejezte be életét Maria Rița Ban, a Giurgiu megyei Braniștea helységi adventista gyülekezetének tagja, miután öt hónappal korábban egy agyér-tágulat miatt műtéten esett át. 1948. október 11-én született Ion és Tudora Dobra családjában. Egy testvére volt, Petrică Dobra. Az igazságot 1959-ben ismerte meg, majd 1965-ben szüleivel és testvérel együtt megkeresztelkedett. Még ugyanabban az évben házasságot kötött Tudor Ban testvérral. Isten három gyermekkel áldotta meg őket: Viorel, Dănuț és Gabriel. Jó lelkű személy volt, mindig segítette a szükségben levőknek. Fiatal korában szívesen mondott verseket. Szívében azzal a reménnyel hunyt el, hogy mindannyian majd találkozunk az Új Földön. Gyászolja öt egy fiú és három lány unokája, valamint három dédunokája.

Lejegyezte **Daniel Tudorie** lelkész

„EZUTÁN LÁTÉK
ÚJ EGET ÉS ÚJ
FÖLDET... ÉS
HALLÉK NAGY
SZÓZATOT, AMELY
EZT MONDJA VALA
AZ ÉGBŐL: ÍMÉ
AZ ISTEN SÁTORA
AZ EMBEREKKEL
VAN, ÉS VELŐK
LAKOZIK, ÉS AZOK
AZ Ő NÉPEI LESZ-
NEK, ÉS MAGA AZ
ISTEN LESZ VELŐK,
AZ Ő ISTENŐK.
ÉS AZ ISTEN
ELTÖRŐL MINDEN
KÖNNYET AZ Ő
SZEMEIKRŐL; ÉS
A HALÁL NEM LESZ
TÖBBÉ; SEM GYÁSZ,
SEM KIÁLTÁS,
SEM FÁJDALOM
NEM LESZ TÖBBÉ,
MERT AZ ELSŐK
ELMÚLTAK.”
(JEL 21:1,3-4)

A SZOMBATNAP IDEJE

Mikor kezdődik és mikor ér véget egy nap? Este, éjfélkor vagy hajnalban? Amikor akarjuk. Ha szerintünk a nap 14 órakor kezdődik, akkor másnap szintén 14 órakor, 24 óra múlva fejeződik be. De vajon így van ez? Mit tanít erre vonatkozóan a Biblia? Ezt vizsgáljuk meg az alábbi sorokban.

A teremtéstörténet hat napjának feljegyzésében ismételtelen elhangzik: „És lőn este és lőn reggel” (1Móz 1:5,8,13,19,23,31). Ugyanez nem hangzott el a hetedik napra vonatkozóan a 2:1-3 verseiben, mivel már nem volt rá szükség. Abszurdum lenne azonban azt feltételezni, hogy a hetedik nap nem este kezdődött, amikor befejeződött a hatodik nap. Akkor tehát mikor? Másnap hajnalban? Ez azt jelentené, hogy nagyon hosszú volt a pénteki nap. A 2Móz 20:8-11 verseiben azonban a szombat hossza azonos a munkásnapok hosszával, viszont elkülönül azoktól, mivel a teremtés emlékoszlopaként meg lett szentelve és meg lett áldva.

Ennek értelmében tehát minden nap, beleértve a szombatot is este kezdődik és szintén este ér véget. A teremtéstörténetben nincs feljegyezve, hogy az est melyik szakaszában következik be ez az átmenet, de az Ó- és Újtestamentum számos verse mutat rá arra, hogy a nap a naplementével zárul, és akkor kezdődik a következő nap is. Ez a pontosítás öt kérdéskört vet fel:

Zálog

A szegény embertől zálogba vett ruhát nem volt szabad megtartani naplemente után (2Móz 22:26). A zálogot nem lehetett átvinni a következő napra, főleg mivel az éjszaka közeledett.

Fizetség

A napi munkáért járó bért naplemente előtt kellett kifizetni (5Móz 24:14-15), tehát a nap vége előtt.

Halálbüntetés

Ha valakire akasztás általi halálbüntetést szabtak ki, a holttestet naplemente előtt le kellett emelni a bitófáról: „...Ne maradjon éjjel az ő holtteste a fán, hanem temesd el azt még azon

a napon” (5Móz 21:22-23). Ekképpen járt el Józsué is Ai királyával: „Ainak királyát pedig felakasztá fára és ott vala estvéig; de naplementekor parancsolt Józsué, és levevék annak holttestét a fáról” (Józs 8:29). Megfigyelhetjük, hogy az est naplementével kezdődött: „Estvéig... naplementekor.”

Tisztátalanság

Ha valamiért egy pap tisztátalan lett, ez az állapota estig tartott, vagyis naplementéig: „Az ilyen ember, aki effélelet illet, tisztátalan legyen estvéig, és a szent dolgokból ne egyék, hanem ha megmosta a testét vízzel; de mikor lemegy a nap, tiszta lesz, és azután ehetik a szent dolgokból, mert az ő eledele az” (3Móz 22:6-7). „Tisztátalan legyen estvéig... mikor lemegy a nap.”

Böjt

Abner halála után Dávid böjtölt: „Előjőve pedig mind az egész nép, hogy enni adjanak Dávidnak, mikor még a nap fenn vala, de megesküvék Dávid, ezt mondván: Úgy cselekedjék én velem az Isten most és ezután is, hogy míg a nap le nem megy, sem kenyeret, sem egyebet nem eszem” (2Sám 3:35). „Mikor még a nap fenn vala... míg a nap le nem megy.”

Más népek szerint is a nap naplementekor zárul és kezdődik; például a filiszteusok Sámson esküvőjén: „És mondának néki a város férfiai a hetedik napon, mielőtt még a nap lement volna: Mi édesebb, mint a méz?” (Bír 14:18). Mielőtt a nap lement volna, még az esküvő hetedik napja volt.

Van két evangéliumi szöveg is, amelyek arra mutatnak rá, hogy a zsidók szerint is a szombat csak napnyugtával zárult: „Estefelé pedig, amikor leszállt a nap, mind ő hozzá vivék a betegeseket és az ördögösöket” (Mk 1:32). „A nap lementével pedig, mindenek, akiknek különféle betegek valának, ő hozzá vivék azokat; ő pedig mindegyikükre reávetvén kezeit, meggyógyítá őket” (Lk 4:40). Szombat este, naplemente után vitték Jézushoz a betegeket.

**NAPNYUGTÁTÓL
NAPNYUGTAIG
STEFAN
RADU**

**AZ Ó- ÉS ÚJTESTAMEN-
TUM SZÁMOS VERSE
MUTAT RÁ ARRA,
HOGY A NAP A NAPLE-
MENTÉVEL ZÁRUL, ÉS
AKKOR KEZDŐDIK
A KÖVETKEZŐ NAP IS.**

**AMIKOR A NAP
LENYUGSZIK,
IMA ÉS DICSERŐ
ÉNEK JELEZZE
A SZENT ÓRÁK
VÉGÉT. HÍVJÁTOK
ISTENT, HOGY
LEGYEN VELETEK
A MUNKAHÉT
GONDJAINAK
IDEJÉN IS.**

Íme, milyen meghatározást közöl egy nem valóságos szótár: „Szombat: a héber hét hetedik napja (péntek este naplementétől szombat este naplementéig)” (*New Webster's Dictionary and Thesaurus of the English Language*, 1993, 875. old.). Aki ezt nem hiszi, látogasson el egy zsinagógába, és tudakozódjon az erre vonatkozó igazság felől. Nagyon fontos az, ahogyan a zsidó nép értelmezi ezt, mivel a szombatot megtartották évszázadokon, évezredek át, és ez a nap élő tanúsága a Mózes által megújított mennyei helyreállítási szövetségnek.

Az adventisták nem értették meg ezt mindjárt az egyház alakulásakor, de fokozatosan kaptak mennyei világosságot és a megértést, ezért gyakoroljuk ugyanezt mi is már hosszú ideje. Akik a szent nap kezdetének és zárásának más módját keresik, nézzenek utána a Prófétaság Lelke ihlette írásokban, ahol nem fognak igazolást találni látásmódjukra vonatkozóan. Végezetül pedig, íme, néhány Ellen G. White idézet, amely a szombat kezdetére és végére utal:

„Jézus végre megnyugodott. A szégyen és a kínzás hosszú napja véget ért. Amikor a lenyugvó nap utolsó sugarai a szombat érkezését jelezték, az Üdvözítő békességben pihent József sírboltjában. Munkáját elvégezte. Kezei békésen egymásba

kulcsolódtak. Ilyen állapotban volt a szombatnap szent óráiban” (*Jézus élete*, 769. old.).

Az Őt keresztire feszítő zsidók aggodalma a következőképpen van feljegyezve: „Semmiképpen nem akarták, hogy Krisztus teste a keresztfán maradjon szombat napján. A szombat kezdete már közel volt, és a kereszten függő testek megsértenék a szombat szentségét. Így ürügyként használva ezt, a zsidó vezetők Pilátus engedélyét kérték arra, hogy siettethessék az áldozatok halálát, és testüket még napnyugta előtt eltávolíthassák a keresztről” (*U.o.* 771. old.).

Figyeljük meg, hogyan készültek a zsidók arra a szombatkezdesre, amely „nagy nap vala” (Jn 19:31), mivel a szombat egybeesett a ceremonális szombati ünneppel: „Soha el nem felejthető szombat volt az a szomorú tanítványok számára; a papok, a főemberek, az írástudók és a nép számára is. A szombatra való felkészülés napján, mikor lenyugodott a nap, megszólaltak a trombiták és jelezték a szombat kezdetét” (*U.o.* 774. old.).

Íme, Ellen G. White tanácsai a szombatkezdesrel kapcsolatban: „Naplemente előtt jöjjen össze a család. Olvassanak fel Isten szavából, énekeljenek, imádkozzanak. Ezen a területen javulásra van szükség, mert sokan hanyagok. Valljuk hát meg bűneinket Istennek, és egymásnak. Lásunk újult erővel a különleges előkészületekhez, hogy a család minden egyes tagja készen állhasson az Isten által megáldott és megszentelt nap tiszteletére” (*Bizonyságtételek*, 6/356. old.).

A szombatzárásra vonatkozóan pedig a következőket írta az Úr szolgálólánya: „Amikor a nap lenyugszik, ima és dicsérő ének jelezze a szent órák végét. Hívjátok Istent, hogy legyen veletek a munkahét gondjainak idején is” (*Gyermeknevelés*, 536. old.). ■

Ștefan Radu, nyugalmazott lelkipásztor

„MEGEMLÉKEZZÉL A SZOMBATNAPRÓL, HOGY MEGSZENTELJED AZT. HAT NAPON ÁT MUNKÁLKODJÁL, ÉS VÉGEZD MINDEN DOLGODAT; DE A HETEDIK NAP AZ ÚRNAK A TE ISTENEDNEK SZOMBATJA...”

A SUCEAVAI GYÜLEKEZET

Bukovinában az Adventista Egyház történelmének kezdeti szakasza a hívők azon csoportjához kapcsolódik, akik 1946 őszén a Republicii út 19. szám alatt, a Lazarov család házában gyűltek össze és tartottak bibliai szemináriumokat. Nagyjából ugyanebben az időszakban csatlakozott az adventhívők csoportjához a Hergheleu és a Ducek család is, és támogatták a Lazarov Petru testvér által vezetett csoportot. Az Úr kegyelméből a kis közösség gyarapodni kezdett, és 1954. április 7-én a Vallásügyi Osztálytól működési engedélyt kapott. A Lazarov család lakását 1984-ben a család lánya, Țiplea Vera a Hetednap Adventista Egyháznak adományozta, hogy abban imaház működhessen, miközben a hívők már 1954-től ezen a helyen gyűltek össze.

A taglétszám növekedése felújítási munkálatokat tett szükségessé, ám a testvérek közben egy új imaház építését tűzték ki célul. A munkálatokat úgy kezdték el, hogy a falakon belül ásták ki az új alapot, míg a régi épület fedelét ideiglenes tartóoszlopokkal alátámasztották. A bejáratot egy hatalmas vászon takarta el, így nem lehetett

látni a falakon belül működő munkagépet. A Szekuritáté azonban nem nézte jó szemmel ezt a tevékenységet, még annak ellenére sem, hogy volt néhány, az egyház iránt jóindulattal levő tiszt közöttük. Miután abba kellett hagyni a munkát a Republicii út 19. szám alatt, lehetőség nyílt egy újabb építkezés elkezdésére a város egy félreeső területén. A munkálatok úgy folytak, mintha egy két lakrészes lakóház épülne. Az építkezésről a jó Isten gondoskodott, mivel az új épület a Vișinilor 5. szám alatt Suceava városának egyik legmagasabb pontja. De Isten tudta, hogy itt lesz majd az új gyülekezet, amely később a felsőbb emeleteken a Reménység Hangja Rádióstúdióknak is helyet ad, és ahonnan Isten Igéjét hirdetik majd az ország északi felének és nemcsak. A forradalom idején javában folytak az építési munkálatok. A Coajă, Țiplea, Galan, Marian, Chiriac, Morhan, Văraru családok, valamint sok más Suceava megyei család odaadó munkája tanúsítja az Isten ügye érdekében befektetett áldozatkészséget és odaadást.

Săvel Lupu lelkész, Moldvai Egyházterület

TÖRÖKORSZÁG

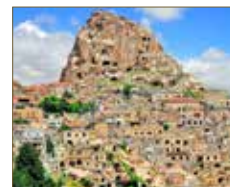
ATörök Köztársaság két földrészen fekszik: 97%-a Ázsiában, a többi része pedig Európában. A több mint 78 500 000 négyzetkilométeres területű ország nagyobb kiterjedésű minden más európai országnál, és hozzávetőlegesen 80 millió lakosa van. A tizennegyedik századtól kezdődően itt alakult ki az Ottomán Birodalom, amely a tizenhetedik században eljutott egészen Bécsig. Habár Törökországban fejlődött a leggyorsabban az első és a második században az őskeresztény egyház, és a Jelenések könyvében említett 7 gyülekezet is ezen a területen volt, ma az ország lakosságának csupán 0,01%-a keresztény. Annak ellenére, hogy ez az egyetlen, lakosság szempontjából nagyrészt muzulmán, de mégis laikus állam, különös nehézségekbe ütköznek azok, akik le akarnak mondani a muzulmán vallásról azért, hogy keresztényekké válhassanak.

Az első adventista misszionárius Törökországban egy cipész, Theodore Anthony volt, aki a jobb élet reményében kivándorolt Amerikába. Ott csodával határos módon török nyelven hallgatott végig egy evangelizációs sorozatot, pedig a lelkész angolul prédikált, majd végül megkeresztelkedett, és 1889-ben úgy döntött, hogy visszatér szülőhá-

zájába. Elsőként egy Zador Baharian nevű éles elméjű ifjú tért meg a munkája nyomán, aki aztán az országban hosszú időn át volt az adventmozgalom előjárója. A közösség hamar elérte a 450-es taglétszámot, viszont az örmények elleni népiirtás következtében hozzávetőlegesen 250 adventista halt mártírhalált. Közülük feltehetően 50 személy nem is volt keresztelt tag, ugyanakkor sok gyerek és fiatal is volt köztük. Zador Bahariant a kurd milíciák 1915-ben meggyilkolták, mert nem volt hajlandó lemondani keresztény hitéről. De nem ő volt az egyedüli, akit megöltek, az országban tevékenykedő 12 könyvevangélista közül csupán ketten éltek túl az üldöztetést. Egy híres egyetemi professzor, Diran Tcharakian 1913-ban lett adventista, amiért 1921-ben őt is kivégezték.

Jelenleg Törökországban alig több mint 100 adventista tag van, akik bátorságért és bölcsességért imádkoznak, hogy hirdethessék Krisztust az egyre inkább elvilágiasodó és ellenálló emberiségnek. Nagyon kevés hírt kapunk felőlük, viszont Isten iránti szeretetük hatalmas és életerős.

Adrian Neagu,
szerkesztőségi titkár, Viața și Sănătatea Kiadó

BOLDOG EMBER VAGY?

Bizonyára mindenki szeretne boldog lenni. Életkortól, birtokolt javainktól, lakóhelyünkötől, anyagi helyzetünkötől, képzettségünkötől vagy munkahelyünkötől függetlenül van valami különleges a szívünkben, ami boldogságra ösztökél. Bátorkodom neked szegezni a kérdést: TE boldog vagy? Igazán boldog ember vagy?

Elmesélek egy igaz történetet...

Szombat este volt. Egy különleges nap utáni gyönyörű este. Ioana odalépett hozzám, és a következőket mondta: „Holnap lesz a születésnapom. Ezt a napot minden évben megszervezem magamnak, a családomnak és a hozzám közel állóknak. Idén azonban készíttetést éreztem, hogy valami különleges dolgot tegyek. Ismersz sokgyermekes, rászoruló családot? Készítetek egy hatalmas tortát, amit majd felkínálok egy ilyen családnak.”

Az ország másik felében, közel 600 km távolságra egy életfogytiglani börtönbüntetésre ítélt édesapa nem feledkezett meg drága gyermekeiről, de főleg arról, hogy a nagyobbik lánya, Irina épp a születésnapját ünnepli. „Mihai bácsi – mondta a telefonba Marian –, nagyon messze kerültem a gyermekeimtől, Irinától, ennek ellenére, még ha akarnék sem tehetnék sokat érte. Ami azonban tőlem telik, azt megteszem. Imában kérem Istent, hogy a hiányomat töltsse be ezen a különleges napon úgy, hogy valaki látogassa meg, és vigyen neki édességet... hiszen mégis csak egy gyerek!”

Így történt, hogy elmeséltem Ioanának a Marian vágyát és kérését. Ioana pedig elkészített egy gyönyörű és ízletes tortát. De nem magának, de még a családjának vagy a barátainak sem. Hiszen ők amúgy is részesülnek abból, amit Ioana gyakran készít. A tortát a 15. életévét betöltő Irinának szánta.

Jászvásár közelében, Lunca Cetățuii dombjai között van egy kis, kétágyas szoba, a levegője tiszta, mivel az ajtó már nagyon régi és korhadt. A helyiségben 5 kisgyerek bámulja szórakozottan a tűzhelyről kipattanó szikrákat, ám a tűz többnyire inkább csak lappang, mivel nyers és zöld gallyak kerültek rá a környező tópartról. Ekkor jutott eszembe,

hogy Marcus Aurelius valami nagyon érdekes dolgot mondott a boldogságról: „Ne feledd, hogy kevés dologra van szükséged ahhoz, hogy boldog lehess.” Az édesanya épp egy tál pogácsát készített, hiszen Irina születésnapja van.

A kapuban a 10 esztendő Alex fogad. Tetőtől talpig csupa kosz, mivel épp az imént végzett az egyik szomszéd autójának lemosásával. Aztán a gyerekek sorban a kapuhoz jöttek átvenni az autóból a nagylelkű emberek adományait: befőttet, krumplit, hagymát, gyümölcsöket, téztaféléket és az áhított játékokat. De hol van Irina? Megtudtuk, hogy nincs idehaza. Többre nem futotta, de édesanyja adott neki pár lejt, hogy a falusi boltból vásároljon egy üveg üdítőt, s az otthon sült pogácsával ünnepelje meg a születésnapját.

Elképzelhetitek a lány örömét, amikor hazaérve meglátta az asztalon a hatalmas tortát, és persze az őt váró testvérei örömét is.

Megkérdeztem, hogy kapott-e még valamit születésnapjára. Szinte suttogva közölte, hogy soha semmit sem kapott. Tulajdonképpen, életében először most kapott tortát, ráadásul idegenektől.

Az öröm szerzője, Ioana a hazafelé vezető úton nem tudott szabadulni a kérdéstől, hogy vajon hogy élhetnek ezek a gyerekek ilyen körülmények között. Az ölnyi nyers ágon kívül nem volt más tüzelőjük. A látogatás során az egyik gyerek a következőket mondta: „Legalább megszabadultunk a munkától. Mostantól már nem kell tüzet raknunk!” Hogy lehet ez? Gyerekként hogy lehet lefeküdni a hideg házban? És hogy lehet, hogy ezek a gyerekek úgy tudnak örülni néhány szikrának, pogácsának, vagy egyszer az életben egy tortának, miközben más gyerek nem tud örülni a legújabb kiadású mobiltelefonnak, táblagépnek, számítógépnek stb.?

Kedves barátaim, két fontos gondolattal zárom soraimat a boldogságra vonatkozóan:

„A boldogság az összhangot jelenti a gondolatod, a szavaid és a tetteid között” (Mahatma Gandhi). Ritkán adatott meg nekem, hogy olyan boldog lényt lássak, mint Ioana

volt. A családjával együtt a lehető legjobban felkészült az eseményre, s eldöntötte, hogy különleges ajándékkal lepi meg az idegen lányt, elmondta szándékát, és meg is valósította azt.

„A boldogságot nem készen kapod, hanem a tetteidből fakad” (Dalai Láma).

Kedves olvasó, boldog vagy? Igazán boldog ember vagy? ■

„EGY JÓ SZÓ HÁROMHÓNAPNYI TELET KÉPES MEGOLVASZTANI”*

Emlékeztek még a gyerekkor szép emlékeire, amikor hógolyózás vagy szánkózás után vacogva mentünk be a házba, és örültünk a kályha melegének? Természetesen számunkra elmúltak már azok az idők, de vajon hogy élnek a körülöttünk levő gyerekek?

A moldvai körzetben zajló börtönön kívüli projektjeink egyike a *Közel az én testvéreimhez* elnevezésű is, amelynek célja, hogy a lehetőségeinkhez mérten segítsünk azoknak a hátrányos helyzetű családoknak, ahol egyik szülő a börtönben van. A fogvatartottaktól, valamint a börtönben dolgozó társadalmi munkásoktól kapunk tájékoztatást egyes családok nehéz helyzetéről. Meggyőződésem, hogy te sem lennél közömbös, ha tudomásodra jutna például az, hogy az egyik családban 5–6 gyerek él egyik napról a másikra, és nem jut pénz a szükséges élelemre vagy ruházatra.

Valahol, egy észak-moldvai nagyváros peremén egy édesanya 5 kislányát neveli nagy szeretettel. Az édesapa, Gheroghiță egy ifjú korában, ittas állapotban elkövetett tévedéséért fizet hosszú börtönévekkel. A nyarat még sikerül valahogy túlélniük, mivel a ház melletti kis kert nyújt némi élelmet. Nem túl sokat, mert az öntözéshez szükséges vizet bizonyos távolságról kell cipelni a környék egyetlen, még vizet tartalmazó kútjából, ezért ha nem esik kellő mennyiségű eső, a termés sem mindig elegendő. Amikor azonban beáll a tél, egyre bonyolultabb lesz az élet. Mivel a család egyetlen jövedelmét a gyermekeknek nyújtott állami támogatás jelenti, a megélhetés elég nagy kihívást jelent. Ezért nem csak az élelem beszerzése jelent gondot, hanem a tűzfáé is. Egy kora téli napon, amikor még nem volt lehullva a hó, viszont már mínusz 10 fok volt kint, meglátogattam őket, s csak a legkisebb gyerekeket találtam otthon, mivel

a nagyobbak az édesanyjukkal elmentek a közeli tópartra faágakat gyűjtögetni. De micsoda fát... Csupasz, kesztyű nélküli, megfagyott kézzel és egy fejszével próbálták levágni a valószínűleg elmúlt télen kivágott fák csonkjairól a kint vészőket.

– Anya, nagyon fázom.

– Légy türelemmel még egy kicsit, még levágunk néhány vesszőt, hogy legalább estére elég legyen, aztán indulunk haza...

Végül mindenki fölveszi a saját rőzsecsomóját, és azzal a reménnyel indul haza, hogy hátha meg fog otthon melegedni.

Ekkor jutott eszembe a japán közmondás, és arra gondoltam, lehet, hogy egy jó szó képes megolvasztani háromhónapnyi telet, viszont ez még nem elég. Akik ott voltunk, azonnal hívogatni kezdtük a barátainkat, és mivel jó az Úr, és Ő gondoskodik az elkeseredett emberekről, sikerült összegyűjtenünk kellő összeget néhány tonna jó tűzifa megvásárlásához. Aztán következtek az imák a szállítóeszközért. A téli ünnepek ideje volt, és újból Isten oldotta meg a helyzetet. Két önkéntesünk elment a fáért, a többiek pedig kimentek a piacra, és beszerettek legalább két hónapra elegendő élelmet. Az ajándékok nagy örömet, de ugyanakkor testi és lelki melegséget is eredményeztek.

Azon gondolkodom, ha egy jó szó ilyen sok jót tud tenni (*Mint az arany alma ezüst tányéron: olyan a helyén mondott ige!* Péld 25:11), akkor mennyi jót tehet egy vagy több kinyújtott kéz olyan gyerekek érdekében, akik nem részesülnek abban, amiben a mi gyerekeink.

Aznap ott mindannyian megtapasztalhattuk, hogy „jobb adni, mint kapni”. Te megtapasztaltad ezt? ■

Mihai Enea igazgató, ASUP Moldova

* japán közmondás

IMÁDAT ÉS BŰVÖLET

**AZ IGAZI IMÁDAT
LEGMAGASABB
FOKA ÉS FORRÁSA
A BŰVÖLET. A BIB-
LIAI ÉRTELEMBEN
VETT IGAZI IMÁDAT
AZ EMBER EGÉSZ
LÉNYÉT MAGÁBA
FOGLALJA: TESTET,
ÉRTELMET, SZÍVET
ÉS LELKET. A BŰVÖ-
LET AKKOR JELENT-
KEZIK, AMIKOR AZ
ÉRTELEM ÉS A SZÍV
MEGÉRINTI ISTEN
VÉGTELEN JÓSÁGÁT,
SZERETETÉT ÉS
BÖLCSÉSSÉGÉT.**

Prof. dr. Siegfried Zimmer, német teológus, aki a „bűvölet” kérdését vizsgálta, azt javasolja, hogy Descartes „Gondolkodom, tehát vagyok” jelmondatát cseréljük ki a következőre: „Érzek, tehát vagyok”. Mivel szerinte a bűvölet érzése nem jelent egyebet, mint a Teremtő kezének érintését.

A világunkban levő valóságok felfogásában két, egymástól eltérő és ellentétes terület mutatkozik meg: az érdekes és az unalmas. Gondolkoztunk-e valaha azon, hogy miért unalmas az unalmas, és miért érdekes az érdekes? Ez valójában csak szubjektív kérdés, azaz ízlés kérdése, amelyre érvényes az alábbi latin közmondás: „*De gustibus et coloribus non est disputandum*” vagyis, „az ízlésekről és a színekről nem vitázunk”, mivel nincsenek tárgyilagossági kritériumok, tehát értelmetlenség meghatározni, hogy kinek van igaza, és kinek nincs?

Míg csupán színekről (rózsaszín, zöld, lila stb.) vagy ízekről (édes, keserű, sós) van szó, senkit sem lehet elítélni vagy megbüntetni az ízlése miatt. Am a fentebb említett latin közmondás már nem alkalmazható, ha az ízlésekre és vágyakra a következő kritériumok érvényesek: szükséges, egészséges és létfontosságú, erkölcsös. Káros, és akár veszélyes is lehet az ízlésekre hagyatkozni. Ezen a téren erkölcsi törvények és elvek alapján kell az értelemnek uralkodnia.

Őszüleinék épp ezt a határvonalat lépték át, amikor hagyták magukat elcsábítani, mert azt látták, hogy „jó az a fa eledelre s hogy kedves a szemnek, és kívánatos az a fa a bölcsességért” (1Móz 3:6).

Jim Loehr és Tony Schwartz „A teljes elkötelezettség ereje” című könyvben korunkra vonatkozó lehangoló, ám valóságos megállapítást tesz: „Digitális időben élünk. Felgyorsult a tempónk: megállás nélküli sortűz az élet. Ma már többre tartják a szélességet a mélységnél, s a tartalmas beidegződéseknél a pillanatnyi reakciókat. Inkább csak a felszínt piszkáljuk, néhány pillanat alatt számos helyet felkeresünk, és csak ritkán állunk meg és időzünk valamelyiknél. Úgy rohannak át az életen, hogy közben nem állunk meg

elgondolkozni, hogy kik is szeretnének lenni a valóságban, és hová akarunk eljutni” (5. old.).

Azért unalmas az unalmas, mert lényegében egy olyan szürke, árnyékos területet képez, amely semmit sem nyújt, nem vonz, ellenkezőleg, visszautasítást kelt bennünk, kifáraszt, és mielőbb szabadulni szeretnénk tőle. Az unalom lehangolóan hat az elménkre, és ez az oka, hogy próbálunk ebből a nyomasztó légkörből kievickélni, hogy valahol máshol friss levegőt lélegezhessünk be.

Ettől eltérően az érdekesnek van színezete, újdonságokkal, ismeretlennel lep meg, és ellenállhatatlan erővel vonz bennünket.

Világunk mióta elveszítette a dicsőség ruháját, és évezredekkel élt bűnbánásban, folyamatosan szenved a romlás visszafordíthatatlan folyamata miatt. Ám ez nem csupán az esztétika területén érvényes, hanem ami még nagyobb aggodalomra ad okot, a természeti katasztrófák, de főleg az emberi szenvedés fontos területén is.

A paradicsomi idők kezdeti harmóniája után – amikor a föld Isten, a Teremtő (vagyis a legmagasabb tekintély) részéről „minden igen jó” (1Móz 1:31) osztályzatot kapott – az évszázadok során az alábbi szomorú megállapítás igazolódott be: „*A föld pedig romlott vala Isten előtt és megtelék a föld erőszakoskodással. Tekinte azért Isten a földre, és ímé meg vala romolva, mert minden test megrottotta vala az ő útát a földön*” (1Móz 6:11-12).

Mindenütt heves küzdelem folyik a létért: küzdelem a területért, a világosságért, a vízért, az élelemért. Igen, világunk úgy, ahogy ma van, már nem igazságos. Még az ember is, maga a teremtés koronája, mennyi ésszerűtlenségről tesz bizonyosságot azzal, ahogyan a Föld- és a személyes erőforrásait kezeli!

Mindezek mellett azonban világunk még mindig egy érdekes hely. Még azon a területen is, amelyet unalmasnak tartunk, ha bármilyen tárgyat megközelítünk, és arra összpontosítunk, egyszerűen megnyitja előttünk a kapuit, meghív az „otthonába”, és számos csodálatos titokkal bűvöl el. Például, ha az útszélről felemelünk egy követ,

vagy egy virágszálat a rétről, majd alaposan megfigyeljük, rengeteg új dolgot fognak „elmondani” nekünk, olyan érdekességeket, amelyekre sosem gondoltunk. Akár a mikrokozmosz, akár a makrokozmosz felé indulunk el, egy igen érdekes, számos meglepetést tartogató útra lépünk.

Ez alkalomból az érdekes területet fogjuk megvizsgálni, egy felfele ívelő utat, amely minél magasabbra hág, annál tágasabb látásmódot nyit meg az ember előtt. Elképzelhetetlen magasságokig, egészen az érdekesség csúcsáig, a bűvöletig juthat fel.

Denis Diderot ezt mondta: „Érdekes az, ami elvonatkoztatható a megérzéseinktől”, és „ami felrúgja az előre meghatározott törvényszerűségeket”.

Az érdekesség vonz bennünket – az ismeretlen, az új vonzása ez, amely az ismeret utáni vágyunkat szólítja meg.

Ha pozitívan válaszolunk, az ismeretlen megjutalmaz a rá fordított időért és figyelmességért, és sorra megnyitja előttünk az addig bezárt kapukat. Meghív a maga intim szférájába, kitérülökzik előttünk, ám mindezt csupán a rá fordított idő és érdeklődés függvényében.

Az emberben az érdekes fokozott érzéseket kelt, mint például: meglepetés, csodálat, öröm és végül bűvölet.

Ami közben kitérülökzik előttünk, és az ismeretlen felé közeledünk annak megismerése érdekében, folyamatosan tágul, nő. Olyan, mint a hegy, ami távolról kicsinek látszik, de minél közelebb kerülsz hozzá, annál nagyobbra „nő”, te pedig egyre parányibbnak érzed magad hozzá viszonyítva.

Ami kezdetben apró és jelentéktelen, egy valóságos világegyetemmé válhat. Ez érvényes az élő sejtre vagy az atomra is, ami habár nem növekszik, bonyolult szerkezetét megismerve mégis növekedést érzünk.

Ez a megszületendő párbeszéd, ez a folyamatos kitérülökzés és a felkínálkozó új ismeretek lényegében az ember hasznára vannak. Segítségét kap, új információkkal és ismeretekkel gyarapszik. Új szabályokat és elveket fedez fel.

Az érdekes megváltoztat, és úgy emel a magasba, mint hegy a hegymászót. Minden lépés egyre feljebb viszi. A tudatlan, dilettáns ember lassan kiképzetté, szakemberré, akár tanult emberré válhat. Ezt az utat járták be a tudósok és a művészek is saját szakterületükön. Ennek köszönhető, hogy számos szabály vagy elv viseli ma egy ember nevét, pedig ezek az emberek nem a szerzői voltak ezeknek a szabályoknak és elvek-

nek, csupán a felfedezői. Ezért tehát a felfele haladásban nem kellene megállnunk a megismerés szintjén, hanem tovább kellene haladnunk a csúcsgig.

Csodálatba ejt a napkelte, örömmel tölt el a fülemüle éneke, meg sem tudunk szólalni a természet világának számos csodája láttán, de vajon a csodálkozásunk nem kellene Istenhez, a Világegyetem Teremtőjéhez vezetessen? Az ember csak akkor fogja elérni bűvöletének csúcspontját, ha megismeri Azt, Aki a szépséges és a csodálatos dolgok mögött áll. Ő alkotott minden atomot, minden virágot és a csillagos eget is Ő teremtette. Igen, az igazi imádat legmagasabb foka és forrása a bűvölet. Ez alatt azonban semmiképp sem egy misztikus vagy egy kimondottan érzésekre alapuló domináns érzélem értendő, miközben teljesen kikapcsol az értelem, és az agyban űr keletkezik. A bibliai értelemben vett igazi imádat az ember egész lényét magába foglalja: testet, értelmet, szívet és lelket. A bűvölet akkor jelentkezik, amikor az értelem és a szív megéri Isten végtelen jóságát, szeretetét és bölcsességét.

Ezt fedezzük fel az angyalok imádatának alapjára vonatkozóan is: „*Mikor együtt örvendezének a hajnalcsillagok, és Istennek minden fiai vigadozának*” (Jób 38:7).

A bibliai leírás az angyalok reakciójára utal, amikor abban az előjogban volt részük, hogy szemtanúi lehettek földünk teremtésének. Nem kikényszerített volt az imádatuk, mivel „együtt örvendezének... és vigadozának”. Nyilvánvaló, hogy reakciónk a bűvölet természetes következménye volt, vagyis egy olyan öröme, amit nem lehet visszatartani, mivel szívünk és elménk csodálata csordult ki a Teremtő iránt.

**A MENNYEI
SZÉPSÉG
EMILIAN
NICULESCU**

**AZ ÚR, AZ ÚR,
IRGALMAS ÉS
KEGYELMES ISTEN,
KÉSEDELMES
A HARAGRA, NAGY
IRGALMASSÁGÚ
ÉS IGAZSÁGÚ.
AKI IRGALMAS
MARAD EZERÍZIG-
LEN; MEGBOCSÁT
HAMISSÁGOT,
VÉTKET ÉS BÜNT:
DE NEM HAGYJA
A BÜNÖST BÜN-
TETLENÜL.**

**AZ IGAZI IMÁDAT
EGYIK ALAPE-
LEME A KÖVET-
KEZŐKÉPPEN
FOGLMAZHATÓ
MEG: ELBŰVÖL
ISTEN SEMMIHEZ
SEM FOGHATÓ
JELLEMÉNEK VÉG-
TELEN SZÉPSÉGE!
MINDAZ, AMI SZA-
VAKBAN EGYET-
LEN EMBERNEK
LETT ELMONDVA
A SÍNAI-HEGYEN,
EZERHÁROMSZÁZ
ÉVVEL KÉSŐBB
NYILVÁNOSAN ÉS
A GYAKORLAT-
BAN IS BE LETT
MUTATVA A GOL-
GOTÁN JÉZUS
KERESZTHÁLÁ-
LAKOR OLYAN
FORMÁBAN, HOGY
MINDEN NYELV,
ÉS BÁRMELY
KULTÚRA MEG-
ÉRTHESSE AZT.**

A bűvöletnek, mint az imádat alapelemének egy másik nyilvánvaló szemléltetését fedezzük fel az egyik híres bibliai hős, Mózes, „Istennek embere” történetében. Egy adott pillanatban látni akarta Isten dicsőségét:

„És monda Mózes: Kérlek, mutasd meg nékem a te dicsőségedet.”

Isten pedig megígérte, hogy megmutatja saját dicsőségét:

„És monda az Úr: Megteszem, hogy az én dicsőségem a te orcád előtt menjen el” (2Móz 33:18-19).

Itt az abszolút fogalmával van dolgunk: abban az előjogban részesülni, hogy meglásd Isten dicsőségét és teljes szépségét!

Másnap reggel Mózes egyedül van a hegyen és készen áll erre az egyedi eseményre:

„Az Úr pedig leszállt felhőben, és ott állta ő vele, és nevének kiáltá az Urat: és az Úr elvonula ő előtte és kiáltá: az Úr, az Úr, irgalmas és kegyelmes Isten, késedelmes a haragra, nagy irgalmasságú és igazságú. Aki irgalmas marad ezerízígen; megbocsát hamisságot, vétket és bűnt: de nem hagyja a bűnt bűntetlenül, megbünteti az atyák álnokságát a fiakban, és a fiak fiaiban harmad és negyedízigen” (2Móz 34:5-7).

Elsősorban a szerény környezet lep meg: egy hegycsúcs és egyetlen néző! Hiányzik a zene! Hiányzik a parádé! Nem vonulnak fel végeláthatatlan sorokban az angyalok! Nyoma sincs virágdíszeknek, vörös szőnyegnek és tűzijátéknak!

Ugyanakkor az is érthető a leírásból, hogy Isten semmit sem említ mindenhatóságáról, és mindentudó voltáról! Vajon miért? Nyilván azért, mert nincs szándékában megalázni az embert, hanem ellenkezőleg, magához akarja közelíteni, vonzani. Milyen magasztos ez a szerénység! Annak a lénynek a szerénysége, Aki évszázadok múlva majd vállalja a betlehemi jászlat! Íme, tehát Isten jellemének tömör bemutatása! Előbb be vannak mutatva azok a kapcsolatbeli erények, amelyek arra bátorítanak bennünket, hogy közeledjünk Istenhez: irgalom, kegyelem, jóság, szeretet! Természetesen nem hiányozhat az igazságosság sem, viszont ez van utoljára hagyva a felsorolásban. És ez MINDEN! Csodálkozva tesszük fel a kérdést: ez Isten minden dicsősége és szépsége? Meglepő, ami kiderül Isten nevének a bemutatásából, éspedig, hogy a szépség és a dicsőség teljes kinyilatkoztatása csupán a „lenni” ige függvényében hangzik el, és egy szó sem esik a „birtokolni” igéről:

„Mózes pedig monda az Istennek: Ímé én elmegyek az Izráel fiaihoz és ezt mondom nekik: a ti atyáitok Istene küldött engem ti hozzátok; ha azt mondják nekem: Mi a neve? Mit mondjak nekik? És monda Isten Mózesnek: VAGYOK AKI VAGYOK. És monda: Így szólj az Izráel fiaihoz: A VAGYOK küldött engem ti hozzátok” (2Móz 3:13-14).

Ha a Biblia emberi agy szüleménye lenne, akkor a Sinai-hegyen megtörtént kinyilatkozta-

tás történetébe rengeteg színt és ragyogást vittek volna bele, hogy meghaladjon minden nemzeti parádét!

Érdekes megfigyelni, hogy Mózes imádata nem Isten megjelenésének a pillanatában következik be, mint ahogy az várható lett volna. Nem hangzott el ehhez hasonló parancs: „Térdet hajtassatok!” (1Móz 41:43), mint ahogyan szokás volt Egyiptomban, amikor megjelent a társadalmi és politikai piramis csúcsán levő uralkodó.

Az imádat a csodálatos kinyilatkoztatás után következik be, mint egy spontán, nem kikényszerített, hanem önkéntes áhítat a dicsőség és szépség láttán.

„És Mózes nagy sietséggel földre borula, és lehajtá fejét” (2Móz 34:8).

Az igazi imádat egyik alapeleme a következőképpen fogalmazható meg: elbűvöl Isten semmihez sem fogható jellemének végtelen szépsége!

Mindaz, ami szavakban egyetlen embernek lett elmondva a Sinai-hegyen, ezerháromszáz évvel később nyilvánosan és a gyakorlatban is be lett mutatva a Golgotán Jézus kereszthalálakor olyan formában, hogy minden nyelv, és bármely kultúra megérthesse azt.

Ésaiás próféta, aki az 53. fejezetben mennyei ihletés hatására jegyezte le a keresztre feszítés le-

írását, előrevetíti azt is, hogy milyen egyetemes reakciót és csodálatot vált ki majd az esemény:

„Ímé, jó szerencsés lesz szolgálóm, magasságos, felséges és dicső lesz nagyon. Miképpen eliszonyodtak tőled sokan, oly rút, nem emberi volt ábrázatja, és alakja sem ember fiaié volt: akképpen ejt ámulatba sok népeket; fölötte a királyok befogják szájukat, mert amit nekik nem beszéltek volt, azt látják, és mit nem hallottak volt, arra figyelnek” (Ésa 52:13-15).

„Így szól az Úr, Izráel megváltója, Szentje, a megvetett lelkűhöz, a nép undorához, a zsarnokok szolgálójához: Látjátok királyok! És majd fölkelnek, fejedelmek, és leborulnak az Úrért, aki hú, Izráel Szentjéért, aki téged elváltott” (Ésa 49:7).

A bibliai vallás alapja az Isten-ismeret (Jn 17:3). A Prófétaság Lelke a következőket mondja: „Mindenek előtt igyekezz megismerni Istent!” (*Review and Herald*, 1898. augusztus 1., 9. bekezd.). Ebből indul ki tehát szeretetünk, engedelmességünk, bizodalunk és teljes vallási életünk. És mindezt meghatározó módon fogja alakítani az ismeretünk. ■

**„MINDENEK ELŐTT
IGYEKEZZ MEG-
ISMERNI ISTENT!”
EBBŐL INDUL KI
TEHÁT SZERE-
TETÜNK, ENGE-
DELMESSÉGÜNK,
BIZODALMUNK
ÉS TELJES VAL-
LÁSI ÉLETÜNK.
ÉS MINDEZT MEG-
HATÁROZÓ MÓDON
FOGJA ALAKÍTANI
AZ ISMERETÜNK.**

Emilian Niculescu, nyugalmazott lelkész.

LABIRINT 116

„Nem félhetünk a jövőtől, kivéve, ha azt az utat, melyen az Úr vezetett bennünket és a történetünkben rejlő tanításokat elfelejtjük.”

(E. G. White, *Életünk és munkánk*, 196. o.)

Abukaresti Labirint utca 116. szám alatti ingatlan egészen különleges jelentőséggel bír a romániai advent nép történelme szempontjából.

1918. december 1-jén megalakult a Román állam, és a volt provinciák adventistái is egyesültek 1920 júliusában, és megalapították a Hetednapos Adventisták Evangéliumi Közösségeinek Unióját. Az Erdélyi-, Munténiai- és Moldvai-Egyházterületekhez (ez volt alakulásuk sorrendje is) tartozó gyülekezetek most már a hívők egy advent közösségét alkották, amely elismeri, hogy Krisztus a test feje és alapítója. Az új intézmény, az Unió által a Megváltó egységesen vezeti ezt a lelki közösséget, és minden biztonnal meg is tette ezt.

Am nem nehézségek, nem ragyogó győzelmek és fájdalom kudarok nélkül. Nem kérlek arra, hogy a hely ismert történelmét tekintsük át, hanem inkább egy olyan ember tapasztalatát, aki ott született, nevelkedett, és akinek ott formálódott adventista élete.

„A Labirint utca 116. szám alatt születtem 1943-ban, és ott is laktam 1990-ig. Vasile Florescu testvér lánya vagyok.

Onnan, abból a nyomda fölötti lakásból lehettem szemtanúja 47 éven keresztül az egyház történelmének. Ott volt az Unió székhelye 1950-től, de a Szemináriumé is, és ugyanott volt a Labirint gyülekezet, a kiadó és a nyomda is. 1945 és 1949 között éjjel-nappal hallhattam a nyomdagépek muzsikáját.

Az egyház életének itt zajlott a legtöbb fontos eseménye, de ugyanígy volt a Dănețiu gyerekek, egy lány és egy fiú, valamint az adminisztrátor Günther család, és természetesen a mi, a Florescu család gyerekeinek – Artur (1930), Emil (1941) és Lucia (1943) – udvara is. Itt állt az a nyárfa, amelyet Artur születésekor ültetett édesapám, meg egy hársfa, amelynek a törzsétől egészen az udvar közepéig csúszkáltunk szánkóval tél idején. Nyáron pedig az udvar homokos felére rajzoltuk a játékaikat. Ott éltük át a háborút, aztán az egyház első szabadságot élvező éveit 1945–1949 között, majd a szörnyű '50-es és '60-as éveket. Az 1952-es évtől kezdve 1988-ig azt az udvart taposták a szemináriumi hallgatók egymást követő nemzedékei, az Unió bizottságának tagjai, állami hivatalnokok, később pedig a világszéles adventista egyház magas rangú képviselői, és természetesen a Labirint gyülekezet tagjainak különböző nemzedékei.

Nekem otthont, udvart és oltalmazó várat jelentett. Az ottani hangulat elkísért még a kapun kívül is. Egy kedves és határozott édesanya, egy édesapa, aki úgy szeretett, mint a szeme fényét, játékaink az udvarban, éneklésünk a házban és a gyülekezetben, a teljes, néha még zaklatott történelem egy nyugodt, érthetetlen suttogásba tömörül, amikor arra gondolok, hogy milyen eseményeken veztem át azzal a hajóval. Megkérdezték tőlem, nem éreztem ott kényszert a családom vagy a gyülekezet részéről, amikor elérkezett lelki azonosságom meghatározásának az ideje. Nem, soha semmiféle kényszert nem éreztem. Mindig otthon éreztem magam abban a fészekben, az én váramban.

Édesapám az első bukaresti adventista gyülekezet megalakulásának évében, 1904-ben született. Szerkesztőként, korrektorként, fordítóként, zeneszerzőként és szövegíróként nagyon tevékeny volt a két világháború közötti időszakban, és a második világháború utáni első évtizedben. Édesanyám Kolozsváron született 1906-ban, öt lánytestvére volt – négyen lelkészekhez (Bauer, Kovács, Csongvay és Florescu) mentek feleségül –, valamint öt fiútestvér, akik közül Czédula István lelkész lett. Édesapám testvére, Dumitru Florea töltötte be 1935–1955 között az Unió leg hosszabb elnöki mandátumát. Volt alkalmam megismerni, látni és megérteni nagyon sok egyházi eseményt, hiszen a családom nagy része is ehhez a történelemhez tartozott.

Adventistaként a kommunizmus idején

1943 és 1950 között a gyermek szombatiskolába jártam, és szívesen emlékszem vissza a tanítóimra: Alice Văcăreanura, akinek az édesapja fordította és szerkesztette a gyerekkorunkat örömmel töltő gyerektörténetes könyveket; Dodița testvérnőre, a diplomata Dan édesanyjára; a gyermekkórus karmesterére, Gabi Paulinira, a híres Petre P. Paulini menyére; valamint Cica Pârvanra, a kiváló zongorista és karmester Cica nénire. Ott a homokládánál rakták le a Jézus Krisztussal való kapcsolatunk alapjait.

A Cezar Boliac utcai iskolába 1950-ben kezdtem járni, ott végeztem az elemi, majd a gimnáziumi osztályokat, de mivel nem mentem szombaton iskolába, elég sok fejtörést okoztam édesapámnak, és a társaim, a tanáraink, de még hittestvéreim megvetését is magamra vontam. 1957–1961 között a George Coșbuc gimnáziumba jártam. Mivel

óriási nyomás nehezedett a családra, szombaton csak a testem volt az iskolában, elmém a gyülekezetben kalandozott, ahova mindig rohantam órák után, hogy legalább a kóruspróbára elérjek.

Szívvvel-lélekkel vettem részt a gyülekezet életében, a kórusban, verseket mondtam az ifjúsági órákon – egy adott pillanatban valaki azt mondta, hogy már túl nagy lettem ahhoz, hogy verseket mondjak, és ez nagyon elszomorított –, továbbá a szombatiskolában és a diakónia munkájában, de különösképpen a kórusban. Sosem hiányoztam a gyakori kirándulásokról. Néha az Andronache erdőben találkoztunk más bukaresti gyülekezetek ifjaival.

Édesapámat 1956-ban 51 évesen elbocsátották, majd újra alkalmazták, de aztán újból leváltották. A régi rendszerhez tartozónak tartották, és nemkívánatos személynek nyilvánították. Mivel ő volt az egyedüli családfenntartó, a rá nehezedő nyomás hatására hibákat követett el. Miután 1961-ben édesapám dossziéja miatt nem vettek fel az egyetemre, 1962–1964 között egy gyógyszerész-asszisztensi főiskolán tanultam, és 1969-ig ebben a szakmában dolgoztam úgy, hogy sikerült szabad lennem szombaton. Az 1965-ös év egyik vasárnapján megkeresztelkedtem sok más társammal együtt abban a medencében, amelynek a helyén ma a ruhatár van. Bálán Andrei volt az akkori lelkész. Édesapám unszolására 1970 és 1974 között elvégeztem az angol-magyar szakot az egyetemen, ahol, bár nem akadtak gondjaim a szombat megtartásával, mégis különleges esetnek tartottak. Miután végeztem, öt hónapig dolgoztam helyettesítőként, aztán 1989-ig a Prestarea Szövetkezet keretén belül angolórákat tartottam a diákjaim otthonában. Így szabad volt a szombatom. Egy rendkívüli tapasztalat volt.

Reggel 8 órákor távoztam otthonról, délben még hazatértem, de aztán estig folytattam a munkát. Péntekre általában kevés, vagy egyetlen órát sem ütemeztem be, vasárnap azonban teljes munkanapom volt. Így nagyon sok olyan családot megismerhettem, akik előtt csendes vagy akár szóbeli bizonyágot is tehettem, számos barátságot kötöttem, melyek közül néhány ma is tart. Az egyik lánnyal 15 éven keresztül dolgoztam, és ő most orvos, én pedig már a kisfiának tartok angolórákat. Valaki a következőket mondta nekem: „Amikor eljössz hozzánk, mintha egy angyal jönne veled” – és milyen nagy elégtétel volt ez számomra, amiért áldom az Urat. Az angyal valóban velem volt, főleg a késő őszi és téli napokon, amikor késői órákban tértem haza.

Szerettem a gyerekeket, a pontosságot, mindig felkészült és tisztelettudó voltam. Több tíz, több száz gyereket tartok a magaménak. Egyesek már kiváló karrierrel büszkélkedhetnek, mások nagyon messze kerültek, de mindannyiukat nagyon közel érzem magamhoz.

Szerelmem, a gyülekezet

Gyerekként nagyon ragaszkodtam a gyülekezethez, és Isten alkalmat adott kifejeznie a hálámat.

A Labirint gyülekezet kórusában olyan programokon is részt vehettem, amikor Horst Gehann karmester vezetésével a hosszú próbáknak köszönhetően híres klasszikus műveket szólaltattunk meg, ilyenkor még a karzaton is csüngtek az emberek. Volt szenvedély és volt imádat. 1965 és 1972 között tagja voltam a szintén Horst Gehann karmester vezette Pro Musica kórusának. Híres zeneszerzők preklaszikus és korál műveit adtuk elő az Ateneu teremben – a híres szopránnak, Emilia Petrescunak köszönhető, hogy a hatóságok nem tiltották be az egyik koncertet –, továbbá múzeumokban, kultúrotthonokban és az amerikai nagykövetségen. Emilia művésznő 1989 után az egyik szombaton nálunk ebédelt. Otthon érezte magát. A Labirint gyülekezetben töltötte a gyermekkorát, mint ahogy sokan mások hozzá hasonlóan.

A szombatiskolában tanítóként dolgoztam 1973–1980 között Lavinia Dumitrescu és Alina Badea testvérnőkkel. Magdalena Dumitrescu felkérésére lefordítottam nagyon sok gyermekeknek szánt anyagot a gyermek szombatiskola részére, amit 1960-ban megszűntettek, ezért kalandos szolgálatot kellett végeznünk. Még most is vannak kiadóra váró gyerektörténetek, anyagok.

1970 után, amikor már a világszéles egyház képviselői ellátogathattak Romániába, fordítóként kísértem el Robert Pierson, Neal Wilson, Edwin Ludescher és sok más előjáró feleségét. Azt hiszem ez volt az oka annak, hogy 1983–1984 között egy úriember próbált meggyőzni, hogy tegyek jelentéseket az ilyen jellegű magánbeszélgetésekről. De Isten meggyőzte őt, hogy hagyjon fel a zaklatásommal.

A mosolygós lány

Sokan így ismertek. Tulajdonképpen komor voltam, ám amikor nevettem, akkor azt jóízűen tettem. Habár ott éltem a Labirint utca 116. szám alatt, az ott zajló drámai események, úgy tűnik, nem befolyásoltak túlságosan. Ott volt a gyülekezet, amit szerettem, ott ismertem meg Istent, Akit szintén szerettem. Ha az én generációm, de főleg a lelkesgyerekek sorsára gondolok, elmondhatom, hogy különleges kegyelemben részesültem. Megtanultam, hogy számomra a jó dolgok számítsanak, sosem engedtem meg a csalódásoknak, hogy eluralkodjanak fölöttem, s így mindig mosoly volt az arcomon. Lényegében meleg otthonnak és sok család értékelésének örülhettem, láttam fejlődni a gyerekeket, ami különleges örömet jelentett számomra.

**A SZENTÉLY
BIZONYSAGA
BENIAMIN
ROȘCA**

**„A MENNY KAPUJÁN
MEGLEPÉTÉSÜNKRÉ
SOKAN BEJUTNAK
AZOK KÖZÜL IS, AKIK
VALAMIKOR ÁTLÉP-
TÉK A LABIRINT
UTCA 116. SZÁM
ALATTI ROMÁNIAI
ADVENTISTA IMAHÁZ
KÜSZÖBÉT. ŐRIZ-
ZÜK HÁT MEG EZT
BIZONYÁGTEVÉS-
KÉNT ÜDVÖZÍTŐNK
ELJÖVETELÉIG!”**

Önmagamat áldoztam, hogy ők jobbak és szebbek legyenek, és cserében nagyon sok örömet kaptam! Oltalmat, kényeztetést, értékelést érezve mindig mosolyogtam. Édesapám halála után is, amikor valaki megkérdezte, hogy még tudok-e mosolyogni, én igennel válaszoltam. Édesapám saját sorsával megbékélve hagyott itt, látta, hogy

beteljesült életem van, szeretett, és én is szerettem őt. Ion Bătrâna Voivodeni lelkész, újságíró és költő lánya, Corina Bătrâna mondta egyszer nekem: „Te vagy az egyike azoknak, akik segítetek visszatérni az egyházba. Szóba álltál velem, és mosolyogtál nekem.”

Kedvelem az embereket, és nem akartam saját bajaimmal terhelni őket, bár félnék, mégis mosolygós vagyok. Nem szerettem volna megváltoztatni másokat, sokkal inkább megérteni és segíteni őket.

A család szolgálatában

Édesanyám 1993-ban bekövetkezett halála után testvéreimmel nagyon közel kerültünk egymáshoz. Emil egy gyerekkori neuromotorikus fogyatékkal született, ezért Artur testvéremmel együtt gondoztuk őt. 1978-ban kötöttem házasságot Cornel Pavlovval. Mindketten ingáztunk. Én Brăilara, ő pedig Bukarestbe. Nagyon szerettem és értékeltem őt, és ez kölcsönös volt. Artur 2003-ban megbetegedett, és ugyanabban az évben Cornel is agyvérzést kapott. Három hónapot töltöttem a kórházban, éjszaka Artur mellett, nappal pedig Cornel mellett. Artur még abban az évben meghalt, Cornel pedig 2004-ben. Egyedül gondoztam tovább Emil testvéremet, aki szintén

a szemem láttára fejezte be életét 2007-ben. Hogy ezek után is mosolyogtam-e? Igen, igaz, kicsit másképp, de ugyanazzal a csodálattal Isten oltalmáért, az emberek szépségéért és a szolgálat előjogaért. Most pedig a Gabriel Vasilescu karnagy vezette Sola Scirptura kórusnak vagyok a tagja. Számos gyülekezetet felkerestem, kisebbeket, nagyobbakat, különböző eseményeken vettem részt, és egy aprócska része vagyok ezen egyház jelenének és a közeli jövőjének is, amíg még Isten megadja a lehetőséget, hogy szolgálhassak. Elődeim odaadása él a lelkemben. A legtöbbjüket ismertem, és közöttük van az édesapám és a nagybátyám is.

Még mindig angolórákat tartok gyermekeknek és felnőtteknek, és az angol nyelv segítségével román fogalmakat ismertetek meg egy kínai hölgygel. Két különleges unokámmal, Ruttal és Saraval lakom egy folytonos bibliai világban, ami mindig is az én világom volt.

A rózsaszín Biblia

Néha szeretnénk újraírni a Bibliát azért, hogy csak az Úr győzelmeiről és népe sikereiről olvashassunk. Csakhogy a Biblia tele van valódi emberekkel, akiket többnyire legyőztek. De voltak közöttük olyanok is, akik fölemelkedtek (lásd Zsid 11). Ezekből Isten egy népet alapított, egy maradékot, amely az emberi igazság mércéjével nem maradhatott volna fenn. Mivel nem mi, hanem Ő tesz bennünket győzedelmesekké. Ilyen a mi történelmünk itt Romániában, legyőzött győzedelmesek történelme, akik között ott látom az enyéimet is. Engedjük meg Neki, hogy továbbra is győzedelmeskedjen.

Hiszem, hogy az üdvözültek, a megszámlálhatatlan sereg megszámlálhatatlan egyszerű emberről áll, akik megtanultak kéz a kézben haladni Jézussal itt, a halál völgyében, ami nem más, mint maga az élet. Ez a tanulság vonható le a történelmünkéből, a romániai adventista egyház történelméből. S bár zúgolódunk, gúnyolódunk s néha még cinikusak is vagyunk – milyen jó, hogy a mennyország kapujában nem mi állunk! –, ezen a kapun meglepetésünkre sokan bejutnak azok közül is, akik valamikor átlépték a Labirint utca 116. szám alatti romániai adventista imaház küszöbét. Őrizzük hát meg ezt bizonyágtévesként Üdvözítőnk eljöveteleig! ■

Beniamin Roșca, nyugalmazott lelkész

HAGYD RÁ!

Gondolatban visszaröppenek a múltba, egy új iskolai év kezdesének napjára. Nagyon vártam az iskolakezdest. Ilyenkor tankönyveket találtunk a padjainkon, szüleink pedig füzeteket vásároltak nekünk. Aztán következett az, amit otthon kellett elvégezni: be kellett borítani a könyveket és füzeteket egy olyan kék színű papírral, amire már csak bizonyos életkorúak emlékeznek... Ezután minden egyes füzetre és könyvre egy címkét is ragasztottunk. Később a kék borítópapír helyét átvették a műanyag borítók, amelyek el voltak látva egy kis zsebbel, a címkék számára. Ma már más módszerek és eszközök állnak a rendelkezésünkre. Ilyen például az ábrán látható készülék is, aminek az a rendeltetése, hogy egy szöveget tartalmazó öntapadó, szép és praktikus címkét nyomtasson ki, természetesen a kívánt méretben és színben. Az iskolai évekre visszaemlékezve egy olyan bibliai személy jutott eszembe, aki „címkével” látta el az embereket, vagyis megbélyegezte őket, pedig egészen más volt a küldetése. Nemes szolgálata volt. A hozzáforduló személyeknek vigaszt, tanácsot és segítséget kellett volna nyújtania, hogy aztán mindenki örömmel a lelkében távozhasson, hiszen valaki meghallgatta és megértette őket.

1Sám 1. fejezete beszél Annáról, az ő szomorúságáról, és Silóban, a templomnál tett évi látogatásáról. Csakhogy vigasztalás helyett Éli, azon a stratégiai helyen, az Úr templomának ajtajában (1Sám 1:9) nem talált magának jobb foglalatosságot, mint a mellette elhaladók megbélyegzését. Amikor Anna imája meghaladta az akkori imák szokásos időtartamát (12. v.), Éli azonnal ítélkezni kezdett: és ehhez annyi elég is volt, hogy rá nézzen a nő ajkaira – „Éli gondolá, hogy részeg” (13. v.).

Bölcs dolog lett volna részéről, ha csupán ennyi történik. „Hallgatni arany” – mondja a bölcs mondás. De a pap ezután hangos szóval is kifejezte a megbélyegzést: „Meddig leszel részeg? Távolítsd el mámorodat magadtól” (14. v.). Ami engem illet, nem hiszem, hogy akadémiai szakképesítésre lenne szüksége valakinek ahhoz, hogy meg tudjon különböztetni egy mély lelki fájdalmakat átélő női személyt egy ittas hölgytől...

Ám a bélyeg rá lett helyezve. Anna válasza azonban nagyon értékes: „Nem, Uram! Bánatos lelkű asszony vagyok én; sem bort, sem részegítő italt nem ittam, csak szívemet öntöttem ki az Úr

előtt. Ne tartsd a te szolgáló leányodat rossz asszonynak, mert az én bánatomnak és szomorúságomnak teljességéből szólottam eddig” (15-16. v.).

Szeretném azt hinni, hogy a válasz hidegzuhanyként érte Élit, aki ezután próbálta helyrehozni, amit elrontott: „Eredj el békességgel, és Izráelnek Istene adja meg a te kérésedet, amelyet kértél tőle” (17. v.).

Arra gondoltam, hogy sokszor hasonlóképpen járunk el. Megbélyegezzük az embereket. Saját kritériumaink alapján ítélkezünk, és gyakran elharmarkodott, téves következtetéseket vonunk le. Kalkuttai Teréz anya mondta: „Ha elítéled az embereket, nem marad időd szeretni őket.” Mit szólnál ahhoz, ha Istenre hagynánk a „bélyegzés” műveletét? Biztos vagyok benne, hogy nem fog tévedni, ahogyan mi.

Dávid arra kérte Istent, hogy ítélkezzen fölötte: „Vizsgálj meg engem, oh Isten, és ismerd meg szívemet! Próbálj meg engem, és ismerd meg gondolataimat! És lásd meg, ha van-e nálam a gonoszságnak valamilyen útja? És vezérelj engem az örökkévalóság útján!” (Zsolt 139: 23-24)

Légy bölcs, és ezt inkább HAGYD RÁ! ■

Mircea Bugescu Spanyolországban él.

**A MEGBÉLYEGZÉS
HIBAJA
MIRCEA
BUGESCU**

„HA ELÍTÉLED AZ EMBEREKET, NEM MARAD IDŐD SZERETNI ŐKET.” MIT SZÓLNÁL AHHOZ, HA ISTENRE HAGYNÁNK A „BÉLYEGZÉS” MŰVELETÉT? BIZTOS VAGYOK BENNE, HOGY NEM FOG TÉVEDNI, AHOGYAN MI.

A KEGYELEM BIZONYSÁGTEVÉSEI (2)*

A KATONASÁG

„Keresztény szolgálatok”

Az 1930-as években a szombatiskola tagjaitól megkérdezték, hogy hány keresztény szolgálatot végeztek. A keresztény szolgálatok lényegében jótekonysági munkát jelentettek.

Adok egy példát a keresztény szolgálatra. Roşorii de Vede városában laktunk. A lakás tulajdonosa egy 90 éves hölgy volt. A fia ezredesi rangban levő háborús rokkant. Amikor Bukarestből hazalátogatott az édesanyjához, tudomására jutott, hogy adventisták vagyunk. Lenézően, megvetéssel tekintett ránk. Én még óvodás voltam. Amikor az idős hölgy kiment, hogy a talicskával tüzelőt hozzon a fásszínből, én az ablakból észrevettem, és azonnal a segítségére siettem. Mivel nekem is túl nehéz volt, felajánlottam, hogy ketten vigyük a talicskát. Amikor a vízfordásban akartam segíteni, csak a félig töltött vedret bírtam el – mert ennyi erőm volt. Az ezredes megjutalmazott némi aprósággal, majd így szólt: „Most aztán, nyomás haza!” Az idős hölgynek könnybe lábadt a szeme: „Miért teszed ezt velem? Jóravaló gyerek. Segít a tűzifa és a víz cipelésében.” Erre az ezredes elnézést kért, s ettől kezdve különböző ajándékokkal halmozott el. Az ehhez hasonló tapasztalatok gyakoriak voltak abban az időben, és én ezeket a „keresztény szolgálatokat” nagy örömmel végeztem.

Könyvek a legionárius időszakban

Édesapám, Dumitru Paraschiv lelkész hallott arról, hogy ahol a legionáriusok végigvonulnak, ott könyv nem marad a házban. Meg is érkeztek télen egy lovas szánnal. Ezért édesapám a tűzifarakás alá ásott egy gödröt, és eltemetett benne egy ládát, amelyet fémllemezzel bélelt ki, hogy ne juthassanak bele az egerek. Ebbe helyezte el a Prófétaság Lelkének írásait, különösképpen a szépen bekötött könyveket. Miközben a legionáriusok elfáradt lovai az udvaron toporogtak, a katonák felrakták a szánra a talált nyomtatványokat. Távozáskor édesapámat is magukkal vitték. Csak négy nap múlva jött haza, hóna alatt alig néhány könyvvel. De a faraktárba elásott könyveket nem

találták meg. Miután elvégeztem a Teológiai Szemináriumot, a fémllemezzel kibélelt láda teljes tartalmát ajándékba kaptam.

Az adventisták kapcsolata a kommunistákkal

A legionárius időszakban az adventisták és a kommunisták olykor együtt voltak a börtönben. A lelkészek prédikáltak, majd együtt énekeltek és imádkoztak a kommunistákkal. A legionárius korszak letűnte után nem sokára a kommunisták kerültek hatalomra. Természetesen csábító beosztásokat ígértek az adventista lelkészeknek, akik részéről nemleges választ kaptak. „Mi egy életre Isten szolgálatában állunk. De maradhatunk barátok, vagy bajtársak” – mondták.

Tapasztalatok a mezőgazdasági munkaszolgálaton

Feteşti városában talákoztam két adventistával: Mihai Maneaval és Jenică Apostollal. Mihai Manea a Nyilvántartási Osztályon dolgozott, Jenică Apostol pedig, könyvelő lévén, a Könyvelési Osztályon. A parancsnok „fiaim”-nak szólította őket. Tisztességes és alapos munkát végeztek. Gyönyörűség volt belelapozni az általuk vezetett regiszterekbe. Csakhogy ennek a két fiúnak volt egy nagy „hibája”: nem dolgoztak szombaton. Ezért az ebédlőből egyenesen a börtönbe kellett vonulniuk. Itt találkoztunk és alakítottunk együtt egy ima- és tanulmányozó csoportot. Csak az elszámolási tanfolyamon akadt némi problémánk a szombat megtartásával. Aztán bennünket, az összes bérszámfejtőt előléptettek őrmesteri rangba. A negyedév végén még kitüntetésben is részesültem. Két évig, a szabadulásig, nem ment el tőlünk.

De hiába kaptam kitüntetést, amivel szabadság és kimenő is járt, a politikai tiszt senkinek sem volt hajlandó aláírni az eltávozási igazolványát. Ezért kénytelen voltam helyette is aláírni. Amikor a politikai tiszt ügyeletes lett, összegyűjtötte ezeket az igazolványokat, bevitte a parancsnokhoz, és követelte, hogy büntessen meg engem. A parancsnok ötnapi fogdára küldött. Aztán érkezett a zsold kifizetésének napja, amit persze el is kellett könyvelni. A parancsnok így szólt a politikai tiszthez: „Na, most menj, és hozd ki Paraschivot a fogdából. Különben neked kell megírnod a bérjegyzéket.” Akkor sikerült először elbeszélget-

* A cikk első fele az *Adventszemle* 2015. júliusi számában volt kiadva.

nem a politikai tiszttel. A következőt kérdezte tőlem: „Miért írtad alá a kimenőket?” Így válaszoltam: „Kérdezze meg Stoenescu őrmestert, hogy hány kimenőt írt alá... Azért nem tájékoztattam önt, mert akkor nem jártam volna el önnel, mint tisztársammal becsületesen.” A beszélgetés után rendeződött a kapcsolatunk. Csupán az étkezés okozott gondot. A téli ünnepek idején általában disznóhúst készítettek, így csak kenyeret ehettem. Ezért hideg ételt írtak ki nekem, s így marmeládét meg füstös vagy olajos, illetve paradicsomos heringet kaptam. Az ételt nem az étkezőben, hanem az irodában fogyaszthattam el, és természetesen megosztottam a politikai tiszttel. Barátok lettünk!

Találkozás az árvíz idején

Egy volt katonatársam a Salvador nevű hajón szolgált, amely azért jött, hogy kimentse a farmon levő állatokat. Ő felismert engem, és bevitt egy gyönyörűen berendezett helyiségbe, ahol ő aludt, és megengedte, hogy lepihenjek. De amint a vízszint apadni kezdett, visszarendelték a hajót Cernavodára. Igen ám, de a Duna vize még mindig áradt, s mivel a rasovai bor a hajósok elméjét elhomályosította, a hajó a láthatatlan partnak ütközött, és felborult. Az erőteljes himbálózástól azonban mindjárt vissza is billent a megfelelő pozíciójába. A rémült legénység azonnal átmászott a kimentett állatokat szállító uszályra, mivel attól féltek, hogy a vontatóhajó elsüllyed. Én is fölriadtam, és kimentem a fedélzetre. A katonatársam tudta, hogy szombatot ünnepelek, és hogy

nem eszek tisztátalan eledelt, ezért egy szentnek tartott. Amint meglátott, térdre borult előttem: „Kérem, őrmester úr, bocsásson meg, hogy elfeledkeztem magáról. Nagyon bántott volna, ha valami baja esik.” Megnyugtattam: „Semmi baj, mert Isten nem feledkezett meg rólam.” És a katonatársam teljesen biztos volt benne, hogy Isten érettem mentette meg a hajót az elsüllyedéstől. Sajnos azóta sem találkoztam vele.

A Zsolt 50:15 versében a következőket találjuk: „És hívj segítségül engem a nyomorúság idején, én megszabadítlak téged és te dicsőítesz engem.”

NEHÉZSÉGEK A MUNKAHELYEN

Szakszervezeti választások az I.D.E.B. központi székházában

A bukaresti energia-elosztó vállalatnál (I.D.E.B.) dolgoztam. Az ülést a kommunista párttagok és a szakszervezetisek elnökölték. Az összes dolgozó jelen volt. Megnyitották az értekezletet, és felolvasták a napirendet. Aztán következtek a javaslatok. A harmadik javasolt személy neve Ioan Paraschiv volt. Viszont a személyemmel kapcsolatosan azonnal óvások jelentek meg. Ekkor az elnökség részéről szót kért az adventisták egyik nagy ellensége, aki másfelől dr. Margareta és Bujor mérnök unokája volt, mindketten adventisták, akik már elhagyták az országot. Nos, ez az ember felállt és a következőket mondta: „Paraschiv

A HIT
ÚTJÁN
IOAN
PARASCHIV

NÉHA NYUGALMAT KÖLCSÖNÖZ A NÉVTELENSÉG, DE ISTEN MEGSZÓLÍT: „LESZTEK NÉKEM TANÚIM.”

„ÉS HOZZÁJUK
MENVÉN JÉZUS,
SZÓLA NÉKIK,
MONDVÁN: NÉKEM
ADATOTT MINDEN
HATALOM MENY-
NYEN ÉS FÖL-
DÖN. ELMENVÉN
AZÉRT, TEGYETEK
TANÍTVÁNYOKKÁ
MINDEN NÉPEKET,
MEGKERESZ-
TELVÉN ŐKET AZ
ATYÁNAK, A FIÚ-
NAK ÉS A SZENT
LÉLEKNEK NEVÉ-
BEN, TANÍTVÁN
ŐKET, HOGY MEG-
TARTSÁK MINDAZT,
AMIT ÉN PARAN-
CSOLTAM NÉKTEK:
ÉS ÍME ÉN TI
VELETEK VAGYOK
MINDEN NAPON
A VILÁG VÉGE-
ZETÉIG. ÁMEN!”
(MT 28:18-20)

elvtárs olyan vallású, ami nem egyeztethető össze azzal a beosztással, amelyre javasolták.” A közvetlen munkatársaim azonban a védelmemre keltek: „Önnek talán nincs tudomása arról, hogy a valósággyakorlást az Alkotmány szavatolja? Vagy talán más alkotmányt ismer? Paraschiv egy tisztességes és rátermett személy!” A vezetők azonban látták, hogy nincs kiút, ezért kijelentették, hogy a vitának majd a szavazás fog véget vetni. A többség rám szavazott.

Néha nyugalmat kölcsönöz a névtelenség, de Isten megszólít: „Lesztek Nékem tanúim.”

A leltár napja

A kifizetetlen számlákat havonta fel kellett leltározni. Az erre kijelölt nap általában szombatra esett, és ilyenkor én mindig igazolatlan hiányzó voltam. A fontos vezetőségi tagokból álló bizottság minden alkalommal igazolatlan hiányzóként jegyzett be. Ezért arra kötelezték a főnökömet, hogy írásban adjon magyarázatot erre a helyzetre vonatkozóan. A főnököm azonban csak így válaszolt: „Ne kényszerítsenek arra, hogy badarságokat írjak... Azt fogom írni, hogy szeretném, ha mindenki úgy végezné a munkáját, mint ő. Önök nem ismerik ezt az embert. Ő az, aki felkészíti a többi alkalmazottat. A legrégebb dolgozik itt, mindenhez ért és mindenben a legjobb. Mindig részt vesz a belső tanácskozásainkon.” Végül nem kellett írásban magyarázatot adnia, mivel Isten oldalán és imával minden biztonságossá válik.

Munkaköri leíráshoz nem tartozó feladatok

Szombaton nem dolgoztam, viszont dolgoztam vasárnap délután 2 óráig. Ettől az órától kezdve azonban már nem zavarhattam a lakókat az óraleolvasással és a számlák kiállításával. Ekkor hazamentem, megebédeltem, majd fogtam a tömbházak jegyzékét tartalmazó füzetemet, és este 9–10 óráig tovább dolgoztam.

A leolvasási és számlázási munkában nagy bonyodalmat okozott az utcai zónákról a tömbházi zónákra való áttérés. Szükségessé vált a lakónegyedekben levő összes tömbház pontos feltérképezése. A magánházakkal kezdtem, ami egy évig tartott. A tulajdonosi társulások feltérképezése három hónapig, a szocialista kerületé pedig újabb három hónapig tartott. A munkakörülményeket jól ismerő munkatársaim csodálkoztak: „Honnan volt ennyi türelmed és időd, hisz ez nehéz feladat? Ráadásul nem is a te kötelességed lett volna ezt elvégezni.” Volt úgy, hogy abba akartam hagyni, amikor túl bonyolultnak tűntek a dolgok, de végül mégsem adtam fel.

A legnehezebb akkor volt, amikor esett az eső, vagy amikor a vácogó hidegben kesztyűs kézzel kellett írnom, vagy épp megfagyott a golyóstoll. Kértem az Urat, hogy adjon erőt és kitartást, mivel a feltérképezést be kellett fejezmem a regiszterek elkészültéig. Ám a teljes zűrzavarból tökéletes rend lett. Hála az Úrnak, hisz Ő segített. Ennek a munkának köszönhetően egy olyan jutalomban részesültem, ami által az evangéliumot megismertethettem a vállalat egyes vezetőivel is.

A jutalom

Mivel önként vállaltam a kerület feltérképezését, lehetőségem adódott áthelyezés nélkül ugyanabban a kerületben dolgozni a nyugdíjazásomig. Így ismerhettem meg Ion Mihalache vezérigazgatót, akivel akkor barátkoztunk össze, miután elmondtam neki, hogy elvégeztem a teológiát. Beleegyezett, hogy együtt tanulmányozzuk a Bibliát. Volt úgy, hogy a tanulmányozásunk 2–3 órát is eltartott. Az igazgató bemutatta a könyvtárát, amelyben volt néhány román, angol, francia és német nyelvű Biblia is. Ezeket együtt tanulmányoztuk át. Volt egy gyűjteménye a világ összes vallásáról, és ezekről a művekről még vázlatot is írt.

Körülbelül két évvel később vonult nyugdíjba. Amikor Lucian Cristescu lelkész sorozatot tartott a Popa Tatu Adventista gyülekezetben, a vezérigazgató úr az első sorban foglalt helyet. Nagyra értékelte Cristescu lelkész tudását. Négy előadás-on vett részt, aztán többet nem jött. Az igazgató úr feleségét már 20 éve ismertem. Egyik nap felhívtam telefonon: „Paraschiv úr, régóta ismerjük egymást... Kérem, többet ne hívjon, mert nem fogok válaszolni. A férjem megzavarodott. Adventista akar lenni. Kijelentettem, hogy elválok tőle.”

Az igazgató, aki rákbeteg volt, és ápolásra szorult, a család egysége érdekében végül úgy döntött, nem jön többet. De otthon olvasta a Bibliát. Nyugdíjazása után néha találkoztunk a Május 1. piac körül. Eltelt egy kis idő, és úgy döntöttem, hogy felkeresem. Csöngettem. A felesége válaszolt a kaputelefonon. Közölte, hogy a férje két hónapja meghalt. Őszinte részvétet nyilvánítottam, és könnyezve távoztam. A Jó Isten számon tartja az igazgató szíve vágát.

Az őrzőangyal majd Isten országában elvezet bennünket azon kedves emberekhez, akikért fáradoztunk. ■

Ioan Paraschiv, Popa Tatu gyülekezet, Bukarest

A SZENTÉLY TEMATIKUS SZÖVEGKÖRNYEZETE A ZSIDÓKHOZ ÍRT LEVÉLBEN

Mint adventisták folyton visszatérünk néhány alapvető tételhez, amely sajtósággá tette hitalapelveinket: a szombat, feltételhez kötött halhatatlanság, egészséges életmód és a szentély. Míg ezen alaptételek némelyikét más vallások is támogatják, a szentély tana sajtósággal marad, és egyetlen más egyház sem vallja magáénak. Ez okból döntöttünk úgy, hogy a Zsidókhöz írt levél szemszögéből áttekintünk néhány sajtóságos elemet. A mennyei szentély kérdését részletesen taglalja ez a levél, és nagyon fontos megértenünk azt, mivel ettől függ Jézus mennyei „szerepének” és „szolgálatának” a megértése.

Gondolatok a Levélről

Első olvasásra felfedezzük, hogy a szerző számára nem idegen a Szentély kérdése, sőt, számos részletet közöl, ami arra enged következtetni, hogy igencsak jól ismeri ezt a témát. Irodalmi szempontból egy bonyolult szöveggel állunk szemben, amely egyetlen kategóriába sem sorolható be. A 800-as évek teológusai azon vitakoztak, hogy ez egy levél, vagy talán egy prédikáció. Erre a kérdésre keresve a választ, több ezer oldalnyi szöveg íródott, és mint ahogy várható volt, ezek a tanulmányok újabb kérdéseket vetettek föl: Egyszerű szentbeszédről, homiliáról van szó? Teológiai-apológéta jellegű prédikációról? Bátorító szövegről? Midrás-irodalomról? Egy közszemlére bocsájtható disszertációról? Egy prédikációról vagy inkább vitáról? Ötletgyűjtéményről? Irodalmi-teológiai műről? Vagy talán filozófiai-vallási eszme-futtatásról? Íme, csupán néhány kérdés, amely mellett természetesen másokat is feltehetünk.¹

Nyilvánvaló, hogy nem hamarkodhatjuk el a választ. A levélnek nincs jellegzetes bevezetője, a szerző nem mutatkozik be, nem találni utalást a címzettek, és nem hangzik el a kezdeti köszöntő sem. Talán mégis prédikációról van szó? Erre enged következtetni az a tény, hogy sehol nem találunk utalást „írott szövegre”, csupán csak „szónoklatra” (Zsid 5:11; 8:1), vagy „beszédre” (Zsid 6:9; 9:6). Ezekhez hozzáadhatjuk a retorikai

elemeket, amelyeket az ismétlődő mondatokban találunk (Zsid 1:1-4; 2:1-4; 5:7-10; 7:26-28; 10:19-25), kiasztikus szerkezeteket (Zsid 5:1-10; 7:18), belső rímeket (Zsid 5:8; 6:20), ismétlődéseket – *anaforákat* – (Zsid 5:6; 6:20; 7:11), valamint a pedagógiai-retorikai nyelvezetet (Zsid 5:11-18; 12:4-11), amely néha metaforikus² (Zsid 5:13-14). Mindezek arra engednek következtetni, hogy prédikációval van dolgunk.

Ugyanakkor nem tagadhatjuk azokat az elemeket sem, amelyek inkább levélre utalnak. Míg a kezdés sajtósággal szónoklatra, a befejezés tipikusan levélre utal: Timóteus „testvér” említése (Zsid 13:23), egy imakérés (Zsid 13:18), a jellegzetes áldások, információk és a vágy kifejezése, hogy mielőbb látni szeretné a címzetteket – mindezek az írott szöveg mellett érvelnek. Tehát egy levélről beszélhetünk.³

Egy tematikus, keresztény prédikáció mellett is szólnak érvek, amelyet később vehettek papírra. Giuseppe De Virgilio a Zsidókhöz írt levélről írt művében kijelenti, hogy számos kutató hiszi, hogy egy lelkészi stílusban megírt (Zsid 2:1-4; 3:7-4,16; 5:11-6:20; 10:19-39; 12:1-13,18) „bátorításról” (Zsid 13:22) van szó.

Marcheselli-Casale, miután áttekinti a különböző véleményeket, kijelenti, hogy lényegében egy „irodalmi misztériummal”⁴ van dolgunk, mint ahogyan Valkenaer is állította, aki Moffattal⁵ együtt vallja, hogy bonyolultsága miatt lehetetlen pontosan meghatározni a Zsidókhöz írt levél stílusát. Az én véleményem az, hogy erre nincs is szükség, mivel nem ez a Levél célja, ám ha mégis e mellett kardoskodunk, akkor nem tévedünk, ha azt mondjuk, hogy egy változó alakú, sokrétű szerkezete van, mint ahogyan a levélben érintett kérdéseknek is.

Tematikus szövegkörnyezet

A Zsidókhöz írt levél szerzője az akkori gondolkodásmódnak megfelelően négy kulcsfontosságú képet „kölcsonzott” a mózesi könyvekből:

**MENNYEI
FŐPAP
BENONE
LUPU**

**„MERT NEM OLYAN
FŐPAPUNK VAN,
AKI NEM TUDNA
MEGINDULNI GYAR-
LÓSÁGAINKON,
HANEM AKI MEGKÍ-
SÉRTETETT MINDE-
NEKBEN, HOZZÁNK
HASONLÓAN, KIVÉVE
A BŰNT. JÁRULJUNK
AZÉRT BIZODALOM-
MAL A KEGYELEM
KIRÁLYI SZÉKÉHEZ,
HOGY IRGALMAS-
SÁGOT NYERJÜNK
ÉS HOZZÁNK
TALÁLJUNK, ALKAL-
MAS IDŐBEN VALÓ
SEGÍTSÉGÜL.”
(ZSID 4:15-16)**

MIKÖZBEN MÓZES FÖLFELE HALADT A HEGYEN, HOGY MEGTALÁLJA ISTENT, JÉZUS ALÁSZÁLLT, HOGY MEGISMERTESSE ISTENT. MIKÖZBEN MÓZES ISTEN TÖRVÉNYÉT „HORDOZVA” ALÁSZÁLLT A HEGYRŐL, JÉZUS, AZ EMBERT ISTEN ELŐTT HORDOZVA, FELEMELTIK.

Mennyei Sinai	Kivonulás Kánaán	SZENTÉLY	Kivonulás Kánaán	Mennyei Sinai	Végző
1:1–2:18	3:1–4:13	4:14–10:18	10:19–12:17	12:18–29	13:1–14

„Sinai”, „Kivonulás”, „Szentély”, valamint „Kánaán”. Ezek segítségével írta meg a könyv alapvető témaköreit: áldozat, papság, szövetség és szentély. A levél központi része Jézus mennyei szentélyben végzett közbenjárói szolgálatának szentel teret. A szerkezeti részletekre való kitérés nélkül mutatom be a tematikus vonalat, amely azt igazolja, hogy a levél központi eleme a Szentély.

Ez a négy kérdéskör szövi át az egész levelet. A szerző azért ír, mert igazolni akarja, hogy Jézus az áldozat, a pap és a mennyei szentélyben egy új szövetség szavatolója (Zsid 8:1-5; 9:11; 12:25-26).

A „mennyei Sinai” képe

Ha megfigyeljük a Zsid 1:1-2,18 verseiben, valamint a 12:18-29 versekben levő két perikópát, felfedezhetünk hasonlósági elemeket az imént említett fejezetek és a Sinai-hegyi események között. Ezek közül az első a *Kinyilatkoztatás*. Isten bemutatkozásának a leírása Sinainál⁶ tükröződik vissza a Zsidókhoz írt levél első és utolsó fejezeteiből: az Atya, Aki a Zsidókhoz írt levélben a he-

gyen szólt a Fia által, miután „szóltott hajdan az atyáknak a próféták által” (Zsid 1:1), „ez utolsó időkben szóltott nekünk Fia által” (Zsid 1:1-2,18). Ennek értelmében tehát az Atya bemutatja a Fiút. A Zsid 12:23-24 verseiben találjuk az utolsó „Sinai” jelenetet, amely azonban az előbbinek a fordítottja, amikor is a Fiú mutatja be az Atyát.

Fontos megjegyeznünk egy másik hasonlósági elemet a Sinai-hegy és a „mennyei Sinai” között. Mózes meghívást kap, hogy menjen fel a hegyre (2Móz 19:3; 24:1,9,12,15) találkozni az Úrral (2Móz 34:28), és miután lejön a hegyről, ő mutatja be Istent, a törvényt és a Szenthely terveit a várakozó népnek (2Móz 34:29). A Zsidókhoz írt levélben ugyanez a kétirányú mozgás figyelhető meg, amely Jézusra és az Atyára utaló *Átmeneti szertartásra* épül. A Zsid 1. fejezetében Jézus alászállt „ez utolsó időkben” (1. v.), hogy kinyilatkoztassa az Atyát. Amint eleget tett küldetésének, felment az Atyához, hogy engesztelést szerezzen a bűnökért. Alászáll, hogy felemeltessék. Az első négy versben levő *Átmeneti szertartás* megtalál-

ható a 9-18 versekben is. „Egy kevés időre kisebbé tétetett az angyaloknál”... aztán pedig „dicsőséggel és tisztességgel koronázott meg”. A „kisebbé tétetett az angyaloknál” kifejezéssel az apostol arra a helyre utal, ahol az ember találta Istent „kisebbé tett rövid időre az angyaloknál”. Miközben Mózes fölfele haladt a hegyen, hogy megtalálja Istent, Jézus alászállt, hogy megismertesse Istent. Miközben Mózes Isten törvényét „hordozva” alászállt a hegyről, Jézus, az embert Isten előtt hordozva, felemeltetik.

A Sinai-hegy és a „mennyei Sinai” között levő hasonlóság a „be-

szélni” (λαλέω – *laleo*) kifejezésre épül. Kezdetben, a hegyen „Monda (λέγω) az Úr Mózesnek” (2Móz 19:10)⁷, és „szóla (λαλέω) Isten mindezeket az ígétet” (2Móz 20:1), mint ahogyan a Zsidókhoz írt levélben „Isten... szólott (λαλέω) hajdan [...] ez utolsó időkben szólott (λαλέω) nekünk Fia által” (Zsid 1:1).

A másik elem, amit nem szabad figyelmen kívül hagynunk, a vér (*aima*), amit megtalálunk Sinainál Mózes áldozatában (2Móz 24:5-7), de a Zsidókhoz írt levélben is, ahol az van kijelentve, hogy a Fiú mindent az Ő vére által pecsétel el (Zsid 12:24).

A „Kivonulás/Kánaán” kép

A második és a harmadik kép, a „Kivonulás/Kánaán” az a pillér, amire a negyedik, a központi kép, a „Szentély” épül, mivel ez a levél legfontosabb érvelése. A két Ótestamentumból kölcsönvett kép („Kivonulás/Kánaán”) olyan szoros kapcsolatban van egymással, hogy egyiket a másikkal azonosíthatjuk. A Levél első részében (Zsid 3:7–4:13) be van mutatva Izrael népének utazása a földi Kánaán felé, az utolsó részben (Zsid 10:19–12:3) pedig szó esik a hit népének utazásáról a mennyei Kánaán felé.

Mózes, aki a nép földi vezetője volt (Zsid 3:5-6) „negyven esztendeig” (Zsid 3:17-18), lényegében előképe a hívő népet a mennyei Kánaán felé vezető Messiásnak (Zsid 3:6). A második „Kivonulás/Kánaán” kép a Zsid 10:19–12:17 verseiben található, amelyekben a Kivonulás helyett a hívők utazását és a bátorítást találjuk, hogy legyünk „tántoríthatatlanok”, és ne dobjuk el a bizodalmat (Zsid 10:23,35-36). A földi Kánaán (Zsid 4:1-8) az Új Jeruzsálem, a mennyei Kánaán tükörképe, amely felé Isten népe halad (Zsid 11:1-40), az Ígétet földjének nyugodalma pedig előképe az üdvösség nyugodalmanak. A 4. fejezetben a szerző felidézi a múltat, hogy felépíthesse a Zsid 12:19-24 verseiben leírt jövőt. A múlt nyugodalma a jövőndő nyugodalmanak a modellje.

A „Szentély” kép

A Levél központi gondolata a mennyei szentély és Jézus mennyei szolgálata. Ennek megértése érdekében használja a szerző a „Szentély” képet. A levél tizenhárom fejezetének fele erre a kérdésre összpontosít (Zsid 4:14–10:18). Ebben az igeszakaszban megtaláljuk az összes fontos témát: áldozat, papság, szövetség és szentély, s mindezt kibővítvé és Jézus Krisztusra alkalmazva. Ha alapos elemzésnek vetjük alá ezt a hat fejezetet, szerkezeti is megfigyelhető e témák nyilvánvalósága:

4:14–5:14 Főpap

6:13 Ábrahám

6:14-19 Fogadalom/Szövetség

6:18 Ígétet

6:19-20 Mennyei sátor

8:1-2a Mennyei szentély

8:2b Mennyei sátor

8:3a Zsidó papok

8:3b Áldozatok

8:3c-4 Jézus/Pap

8:3d Jézus/Áldozat

8:5 Mennyei templom

8:6-13 Szövetség

7:1 Főpap

7:2-10 Melkisédek/Ábrahám

7:20-21 Fogadalom/Papság

7:22 Szövetség

7:26-28 Pap, „aki az egeknél magasságosabb”

9:1-5 Mennyei sátor

9:6-7 Zsidó papok

9:9,19;10:1-5 Áldozatok

9:8-12:24 Mennyei templom

9:14,25-28 Jézus/Áldozat

9:12 Mennyei pap

9:13-20;10:6-18 Szövetség

A Zsid 8:1-2 versei képezik a levél teológiai szívet, mivel Jézus mennyei szentélyben végzett papi szolgálatára összpontosítanak. Ez képezi a szerző üzenetének központi elemét.

Összegzésképpen

Annak ellenére, hogy a Zsidókhoz írt levél sajátos és sokrétű stílussal rendelkezik, mégis azzal a nyilvánvaló szándékkal lett felépítve, hogy bemutassa Jézust, a mennyei szentély Főpapját. Az ótestamentumi képek építik fel az *Átmeneti szerzartartást* (értsd Jézus testet öltése és mennybe menetele) egy olyan *tér-idő dinamikában*, amely ahhoz a térhez és időhöz köthető, amelyben a megváltási terv zajlik. Ez az *idő tér* az a hely, ahol találkozik Isten és az ember. Hajdanán ez volt a Sinai-hegy, Mózes sátora és a templom, a Zsidókhoz írt levélben pedig a Sion hegye, Isten trónusa, a mennyei Szentély, az Új Jeruzsálem, az „angyalok ezreinek” a gyülekezete (Zsid 12:22), ahová meghívást kaptunk mi is. ■

Dr. Benone Corneliu Lupu lelkész, Róma, Olaszország

1. C. Marcheselli – Casale, *Lettera agli Ebrei*, Milano 2009, 40.
2. L. Hermut, *Reflection of Rhetorical Terminology in Hebrews: Contemporary Methods-New Insights*, Atlanta 2005, 199–210.
3. F. D. Nichol szerint egy Pál által írt levélről van szó: *The Epistle of Paul the Apostle to the Hebrews*, in F. D. Nichol, *Seventh-day Adventist Bible Commentary*, 1980, VII, 387.
4. E. Grässer, „Neue Kommentare zum Habräerbrief”, *Theologische Rundschau* 56 (1991) 113–139.
5. Moffat, *Exegetical Commentary*, 27.
6. W. Binni – B. G. Boschi, *Cristologia primitiva: dalla teofania del Sinai all’Io sono giovanneo*, Milano 2004, 32.
7. Lásd: 2Móz 24:3 és Zsid 1:1-2 verseit.

ANNAK ELLENÉRE, HOGY A ZSIDÓKHOZ ÍRT LEVÉL SAJÁTOS ÉS SOKRÉTŰ STÍLUSSAL RENDELKEZIK, MÉGIS AZZAL A NYILVÁNVALÓ SZÁNDÉKKAL LETT FELÉPÍTVE, HOGY BEMUTASSA JÉZUST, A MENNYEYI SZENTÉLY FŐPAPJÁT.

HALHATATLAN A LÉLEK? (3)

**NEM MAGA SAUL
LÁTTA AZ ÚGYNE-
VEZETT SÁMUELT,
HANEM A SPIRI-
TISZTA MÉDIUM.
SAUL A FÖLDIG
HAJOLT A VARÁZS-
LÓNŐ ÁLTAL
KÖRÜLÍRT LÉNY
ELŐTT, AKI AZON-
BAN SEMMIKÉPP
SEM LEHETETT
SÁMUEL, CSUPÁN
EGY DÉMON, AKI-
NEK MEG LETT
ENGEDVE, HOGY
ISTEN PRÓFÉTÁJÁ-
NAK AZ ÁBRÁZATÁ-
BAN JELENJEN MEG.**

A cikksorozat második felében azon kevés igeszakaszról ejtünk szót, amelyek látszólag ellentmondanak a Szentírás általános tanításainak. Ám amennyiben a bibliai szövegek egyetemes értelmezési szabályait betartjuk, nem találunk ellentmondást ezen igeszakaszok és az ember halálban levő állapotáról szóló tanítás között. Íme, néhány erre vonatkozó szabály:

a) A Biblia önmagát magyarázza (1Pt 1:20-21). Kutatni kell, hogy az adott témával kapcsolatosan mi a Szentírás általános tanítása. Például, ha a Biblia több száz helyen beszél a feltámadásról, de sosem beszél az úgynevezett lelkek testet öltéséről, akkor a halottak feltámadása képezi a Szentírás általános tanítását.

b) Sosem szabad alapvetően megfogalmazni jelképes vagy olyan igeszakaszok alapján, amelyek egy profetikus látomást vagy példázatot írnak le. Hitalapvetően megfogalmazhatunk egy példázatot tisztán érthető tanítása, de semmiképp sem annak részletei alapján.

c) Bármelyik igeszakasz értelmezésében figyelembe kell venni a közvetlen szövegkörnyezetet (a vers előtti és utáni szövegeket), majd a Biblia általános szövegkörnyezetét.

d) Az eredeti kifejezések megértése segítséget jelenthet, ha a fordítás változtatott a szövegen. A Biblia egyes fordítói koruk hite alapján végeztek a munkát. Például, a görög „*hades*” kifejezés egyszerűen csak „holtak lakhelyét”, „gödröt” vagy „mélységet” jelent. Viszont sokan a „pokol” szóra fordították, és mivel a görögök hittek az örökké tartó kénköves tűz büntetésében, a kifejezés így kapott különleges értelmezést.

e) A korabeli kultúra ismerete olykor segíthet megértenünk, hogy mire is utal ténylegesen az igeszakasz. Nem szabad elfelejtenünk, hogy a Biblia elsősorban az akkor élő embereknek íródott, és hozzánk hasonlóan ők is olyan kifejezéseket használtak, amelyek nem szorultak különösebb magyarázatra, mert mindannyian megértették, hogy miről is van szó. Ellenben 2000 év távlatából olvasva, és egy teljesen más kultúrában élve azok a szemléltetések és stílusjegyek nem sokat mondanak nekünk.

1Sám 28:13-19: Az évek óta halott Sámuel proféta Saullal beszél

Az igeszakasz és a közvetlen szövegkörnyezet (28. fejezet) figyelmes tanulmányozása érthető

magyarázattal szolgál. Íme, néhány fontos elem a közvetlen szövegkörnyezetre vonatkozóan, amely segít a megértésben:

a) A filiszteusok hadat üzentek Izraelnek (1-4. v.);

b) A filiszteusok táborát látva Saul félelem fogta el, és rossz előérzete támadt (5. v.);

c) Saul megkérdezte az Urat, de az Úr nem volt hajlandó válaszolni az általa elrendelt eszközök révén (6. v.);

d) Saul, látva, hogy Isten nem válaszol, úgy dönt, hogy áthágja az Ő határozott parancsát, és felkeres egy spiritiszta médiumot (7. v.).

Itt találjuk az első jelét annak, hogy nem Isten szölt Saulhoz az „úgynevezett” feltámadt Sámuel által. Ha nem az Isten rendelte eszközök révén válaszolt az Úr, akkor feltételezhetjük-e azt, hogy épp olyan eszköz által ad választ, amit Ő maga is utálatosnak tart (2Móz 22:18; 3Móz 19:31; 20:27; 5Móz 18:10-11)? Tulajdonképpen épp maga Saul ölette meg az ország összes varázslóját, amikor hűséges volt Isten határozott parancsához: „Varázsló asszonyt ne hagyj életben” (2Móz 22:18).

e) A spiritiszta médiumként tevékenykedő varázslónő látta az úgynevezett Sámuelet, és elmondta Saulnak, amit látott (12. v.). Saul visszatartás nélkül elfogadta az asszony szavait, mivel a leírás lényegében megegyezett azokkal az emlékekkel, amelyeket a profétáról őrzött: idős, palástba öltözött, isteni ábrázatú (13-14. v.).

Jegyezzük meg ezt a fontos elemet: nem maga Saul látta az úgynevezett Sámuelet, hanem a spiritiszta médium. Saul a földig hajolt a varázslónő által körülírt lény előtt (14. v.), aki azonban semmiképp sem lehetett Sámuel, csupán egy démon, akinek meg lett engedve, hogy Isten profétájának az ábrázatában jelenjen meg (5Móz 32:17; Zsolt 106:28; 1Kor 10:20). Itt találjuk az igeszakasz helyes megértésének második fontos elemét. Egy spiritiszta médium hogy támaszthatja fel halottaiból Isten profétáját? Egy spiritiszta személynek van egyáltalán hatalma az igazi proféta fölött? Ahogyan Pál is fogalmaz: „És mi egyezsége Krisztusnak Béliállal?” (2Kor 6:15).

A harmadik fontos jel az, hogy az úgynevezett Sámuel nem a mennyből (paradicsomból) száll alá üzenetet közölni Saullal, hanem a sírból jön fel. Sámuel volt Isten egyik leghűségesebb profétája, és nagyon sok keresztény ember szerint halálakor a lelke Istenhez szállt. Ilyen értelemben mindenképpen az égből kellett volna érkeznie és

nem a föld alól. Ráadásul Sámuel sírja nem Endorban, hanem Rámában feküdt (3. v.).

f) A spiritisztának nincs hatalma feltámasztani a halottat, csupán a démonokkal való kommunikációra képes. A démonok rendelkezésére áll, és azt kell közölnie, amit tőlük hall. Közben a démon Sámuel képében jelent meg, üzenetének az volt a célja, hogy elkésérítse Saul. A démon lényegében azt mondta, amit Saul amúgy is tudott és érzett – vagyis, hogy Isten hamarosan véget vet a király Isten-ellenes életének. A démon azonban egy szót sem ejt a megtérésről és megbocsátásról, ami teljesen eltért a Sámuel jellemző magatartástól.

Miért nem beszélt ezekről a démon? Azért, mert a démonoknak természetesen nem érdekük az emberek megtérésre és bűnbocsánatra vezetése, hiszen a bűn és a csüggedés útjára akarják vezetni őket. Tehát, az úgynevezett jövendőmondás az ördög részéről nem volt több Saul lelkének egy újabb csapdába ejtésénél, hogy véglegesen a megtéretlenség és a csüggedés területén maradjon.

Ilyen értelemben kell megértenünk azt, hogy Jézus Krisztus és az apostolok miért nem hagyták, hogy az emberekből kiűzött démonok elmondják, hogy kik ők és mit tesznek (Mk 1:23-25; ApCsel 16:16-18 stb.). Beszédükkel csak csapdába ejtették volna a lelkeket. Nincs szükségünk a démonok jövendőre vonatkozó bizonyágtévesztésére, hanem Istenre van szükségünk, mivel Ő folyton a törvény iránti engedelmesség felé vezet, és Ő az egyedüli, Aki jövőt és reménységet biztosíthat (Ésa 8:19-20; Jer 29:11).

g) A démon üzenete nem egy kinyilatkoztatás volt, hanem a jövő megjósolása.

Bárki megjósolhatja, hogy ha egy vak ember gödrös úton jár, akkor minden esélye megvan arra, hogy beleessen valamelyik gödörbe. Hasonlóképpen jósolta meg az ördög is, hogy Saul már eljutott Isten kegyelmének határához, mivel Ő már nem volt hajlandó kommunikálni vele. Sőt, még azt is tudta az ördög, hogy ha Saul önként lépett az ő felségterületére, azzal lényegében becsukta maga mögött a mennyei segítség utolsó lehetőségének kapuját is. Maga Isten mondta ki a halálos ítéletet azok fölött, akik a halottakhoz fordultak kérdéseikkel, s ezzel Saul önként helyezkedett szembe Istennel, és így vállalnia kellett döntésének a következményeit is (3Móz 20:27). Továbbá azt is tudta az ördög, hogy Isten már Dávidot kiszemelte királynak, és hogy Dávid csak akkor foglalhatja el a trónt, amikor Saul befejezi az életét. Ezért volt olyan könnyen megjósolható Izrael első királyának a sorsa. A démonnak

csak annyi tennivalója maradt, hogy meg kellett bizonyosodnia arról, hogy Saul a remény egyetlen sugarában sem részesül. Üzenetével éppen ezt érte el.

Am még abban az állapotában is, ha Saul őszintén megtér, Isten megbocsátott volna neki, s még ha meg is kellett volna halnia, biztosítva lett volna az üdvössége. Sőt, ha Saulnak sikerült volna kikerülnie a vele kommunikáló démon bűvköréből, nem követett volna el öngyilkosságot, és még a gyermekeit is megmenthette volna, ha megparancsolja, hogy ne vegyenek részt a filiszteusok elleni csatában. Öngyilkosságával azonban a demontól kapott utasítást szó szerint teljesítette. Saul már a gonosz erői szállták meg (lásd 1Sám 31:1-4).

Lk 23:43: „Bizony mondom néked: ma velem leszel a paradicsomban”

Egyesek ezt a szöveget annak a tévhitnek a bizonyítására használják, miszerint a hívők lelke haláluk után mindjárt a mennybe száll. Elsősorban meg kell figyelni, hogy a versben egy szó sem esik a lator „lelkéről”. Jézus Krisztus nem azt mondja, hogy a lelke lesz Vele a mennyben, hanem közvetlenül a lator személyére utal.

Másodsorban pedig figyelni kell a mondat szerkezetre. Az eredeti szövegszerkezet arra enged következtetni, hogy a „ma” szócska nem arra a napra utal, amikor majd az Úr és a lator a mennyben lesznek, hanem arra a napra, amikor Jézus Krisztus ünnepélyesen megígéri, hogy üdvösséget ad a latornak. Ezt az a tény is igazolja, hogy az evangéliumokban nem találni utalást arra vonatkozóan, hogy az Úr Jézus még aznap fölment volna a mennybe. Feltámadása napján, ami a halála utáni harmadik napon következett be, Jézus így szól Máriához: „Ne illess engem; mert nem mentem még fel az én Atyámhoz” (Jn 20:17). Tehát, Jézus halálának a napján a „ma” szó arra az ünnepélyes pillanatra utal, amikor Jézus ígérete elhangzott. A Lk 23:43 verse átfogalmazva a következőképpen hangzana: „Bizony mondom néked ma – halálom ezen ünnepélyes napján –, hogy velem leszel a paradicsomban.”

Óvatossággal kell kezelnünk azokat a fordításokat, amelyek a szöveg jobb megértése érdekében olyan szavakat vagy írásjeleket iktattak be, amelyek nem szerepelnek az eredeti szövegben. A legtöbb esetben a fordító saját felfogását közli az adott szövegben. Ilyen értelemben vezették be egyes fordítók a „hogy” kötőszót (például a Cornilescu-féle román fordítás), mások pedig

**AZ EMBER
TERMESZETE
PAUL
BOERU**

A BIBLIA SZÁMTALANSZOR BESZÉL AZ EMBER LELKÉRŐL, DE SOHA NEM ÚGY, MINT AMI A TESTTŐL KÜLÖN ÁLL.

**A KEGYETLEN
GAZDAG EMBER
PÉLDÁZATÁBAN
JÉZUS KRISZTUS
EGYÁLTALÁN NEM
HAGYTA JÓVÁ
A GÖRÖG FELFO-
GÁSOKAT, AMELYEK
LÉNYEGÉBEN AZ
ÍTÉLETRE ÉS A BÜN-
TETÉSRE VONAT-
KOZÓ FARIZEUSI
ÉRTELMEZÉSEK
ALAPJÁUL SZOL-
GÁLTAK. A HAMIS
SÁFÁR PÉLDÁZATÁ-
HOZ HASONLÓAN,
EBBEN A PÉLDÁ-
ZATBAN IS MINDEN
ESZKÖZT MEGRA-
GAD, HOGY FIGYEL-
MEZTESSE A FARI-
ZEUSOKAT A PÉNZ
SZERELME OKOZTA
RÁJUK LESELKEDŐ
LELKI VESZÉLYEKRE.**

vesszőt (vagy épp kettőspontot a magyar fordításban – *a ford. megjegy.*). Sem egyik, sem a másik változat nem található meg az eredeti szövegben, és nincs is szükség semmi hozzáadható jelle vagy szóra: „Bizony mondom néked ma velem leszel a paradicsomban.”

Sajnos vannak fordítók, akik épp azzal a szándékkal iktatnak be szavakat vagy teljes mondatokat a szövegbe, hogy azzal megváltoztassák Isten Igéjének az értelmét. Hálásak lehetünk Istennek, hogy olyan időben élünk, amikor bárkinek a rendelkezésére állnak az eredeti szövegek és fordítások. De ugyanakkor hálát adhatunk azokért a fordítókért is, akik munkájukkal Istennek szereztek dicsőséget.

Lk 16:19-31: A kegyetlen gazdag ember példázata

Sokan kérdezik: „Ha így állnak a dolgok a pokollal és az örök tűzzel, akkor miként kell értelmelnünk Jézus példázatát a kegyetlen gazdag emberről?”

Jelen cikkben megpróbálunk választ adni erre, és az ehhez hasonló kérdésekre.

Elsősorban azt kell megemlítenünk, hogy ez egy Jézus által mondott példázat, tehát ekként kell rá tekintenünk, és nem szabad annak különböző részleteire felépítenünk bizonyos hitalapelveket. A Lk 16. fejezetében Jézus megdorgálja a farizeusok önzését és fukarságát a szegényekkel szemben, valamint a pénz szeretetét (Lk 16:4), és közvetetten az erre utaló mózesi törvények, valamint a prófétai iratok alábecsülését (5Móz 15:9 stb.).

Amikor magatartásuk megváltoztatására szólítja fel a farizeusokat, Krisztus két példázatot mond el. Mindkét példázat ellentmondásosnak tűnhet azok számára, akik csak felületesen olvasák a Bibliát. A hamis sáfárról szóló példázattal (Lk 16:1-13) Jézus látszólag arra készíti a szolgálókat, hogy lopják meg urukat, ám ez teljesen ellentétes a Szentírás általános tanításával. Figyelmesebb olvasás nyomán rájövünk, hogy Jézus Krisztus tulajdonképpen nem dicséri a hamis sáfárt azért, mert lopott urától, hanem azért illeti dicsérő szavakkal, mert bölcsességről tett bizonyosságot abban, ahogy próbálta elkerülni a tetteiért kijáró büntetést. A Szentírás bölcsessége a következő: jót tenni és adakozni azoknak, akik hozzád viszonyítva kevesebb áldásban részesültek. Jézus Krisztus ezt egy olyan környezetben jelenti ki, ahol az a hit élt, hogy a gazdagokat Isten megáldotta, a szegényeket pedig megbüntette elkövetett bűneikért.

A második, a kegyetlen gazdag ember példázata (Lk 16:19-31) ugyanazt a tanítást közli, csak

teljesen más módon. Isten azért adott földi áldásokat az embereknek, hogy a maguk során megosszák azokat a rászorulókkal. S az a tény, hogy valaki magának tartotta vissza a kapott áldásokat, lényegében azt bizonyítja, hogy élete nem tükrözi Isten jellemét, s ennek következtében ítéletkor az ördög és a démonok kategóriájába lesz sorolva, és elveszíti az üdvösséget (lásd továbbá az eljövendő ítéletről szóló példázatot Mt 25:31-46 verseiben).

A fukar és a kapzsi lelkület még a pogányok között is utálatos volt. Ám miközben a babilóniai fogság után a zsidók számos pogány felfogást átvettek az ítéletre vonatkozóan, a fukarság és kapzsiság büntetésére vonatkozó tanításokat már nem sajátították el. Jézus Krisztus azért mondta el ezt a példázatot, hogy kihangsúlyozza az egyetemessé vált igazságot, miszerint akik nem fordulnak irgalommal a szegény felé, és akik szeretik a pénzt, örök következményeket vonnak magukra.

Figyeljük meg, hogyan ír Josephus Flavius, a Pál korában élő héber író az akkori időben a zsidók között élő, az eljövendő ítéletre vonatkozó felfogásról:

„Feltétlenül szót kell ejtenem a holtak lakhelyéről, arról a helyről, ahol a gonoszok és a törvénytaposók lelkei vannak fogva tartva. A holtak ezen lakhelye egy olyan világban van, ahol semmi sincs pontosan meghatározva, és egy olyan régióban, ahová nem ragyog be a világ világossága... itt lakoznak a lelkek, akik mellé angyalokat rendeltek, hogy azok őrizzék és megbüntessék őket a tetteiért.

Itt van egy bizonyos elkülönített hely, ami hasonló egy örökké égő tóhoz... Mi, zsidók hisszük, hogy ennek a területnek a kapuját egy hatalmas angyal (arkangyal) őrzi... és ezen a kapun keresztül mennek át a hűségesek is, akiknek a jobb kezét megragadják a kimondottan erre a célra rendelt angyalok, és himnuszok közepette átvezetik őket a fényre, oda, ahol a világ megalapítása óta elhunyt hűségesek vannak... ott örülhetnek a szüleikkel és a szentekkel való találkozásuknak, és állandó mosollyal az arcukon várják a mennyei nyugodalmat és új életet... Ezt a helyet nevezzük mi »Ábrahám kebelének«.

Ami pedig a gonoszokat illeti, őket balra rántják a büntetés végrehajtásával megbízott angyalok... ezek az emberek látják szüleiknek és a szenteknek a tartózkodási helyét, mivel csak egy hatalmas, sötét mélység választja el a két helyet, de úgy, hogy ha egy igaz ember megkönnyülne rajtuk, ne segíthessen egyetlen gonosznak sem, s bármilyen bátorsággal rendelkezzen is, ne juthasson át a szakadékon.

Ez a felfogás él a holtak lakhelyéről (pokolról). Ott sok ember lelke van fogva tartva addig, míg Isten az általa megszabott időben el nem hozza minden ember feltámadását... amiben ti, görögök nem hisztek...” (Kivonat Josephus görögökhöz intézett beszédéből a holtak lakhelyére [pokolra] vonatkozóan – *H. Stebbing angol nyelvű művéből lefordítva*).

A görög mitológia ismerői számára könnyen észrevehető az a befolyás, amit Palesztina görög megszállása gyakorolt a judaizmusra. A görög mitológiában az egyik legközönségesebb büntetésforma az volt, hogy az elítélt egy gyümölcsöktől roskadozó fákkal körülvett tóban állva nem ehet, és nem ihat. Tantalosz megbüntetésekor például a víz elérte az állát, de amint inni próbált, a tó vízszintje azonnal leapadt, ezért egyetlen kortyot sem ihatott. Amikor a tavat körülvevő gyümölcsfák terméseiből akart fogyasztani, a fákat hirtelen felkapta egy erőteljes szélvihar, s így ő örökre éhesen maradt, miközben a víz és az élelem is annyira közel volt hozzá (lásd: Apollodorus, *Epitome 2*, James George Frazer szerkesztésében).

Jézus Krisztus egyáltalán nem hagyta jóvá a görög felfogásokat, amelyek lényegében az ítéltre és a büntetésre vonatkozó farizeusi értelmezések alapjául szolgáltak. A hamis sáfár példázatahoz hasonlóan, ebben a példázatban is minden eszközt megragad, hogy figyelmeztesse a farizeusokat a pénz szerelme okozta rájuk leselkedő lelki veszélyekre. Lényegében, a példázat vége felé Jézus Krisztus határozott választóvonalat húz az ember halálban levő állapotára vonatkozó bibliai igazság és a között, amit a zsidók hittek a görög filozófia befolyására.

Íme, néhány fontos tényező, amely segít a példázat helyes megértésében:

a) A példázat történései a judaizmusba beszivárgott pogány felfogásokra vannak felépítve, és semmiképp sem a Szentírásra. Jegyezzük meg néhány erre vonatkozó alapvető különbséget:

- A példázatban a gazdag ember folyamatosan szomjazik, miközben a Biblia szerint a halottak semmit sem tudnak, és szeretetük, valamint gyűlöletük is „elfelejtetett” (Préd 9:6-7; Zsolt 146:4).
- A példázatban a gazdag ember irigységgel tekint az „Ábrahám kebelén” nyugvó Lázárra, miközben a Szentírás arra tanít, hogy akik alászállnak a gödörbe, senkit sem láthatnak többé (Ésa 38:11). Tulajdonképpen még Isten mindent látó szeme sem láthatja azokat, akik alászállnak a sírgödörbe (Jób 7:21).

- A gazdag ember Ábrahám irgalmában reménykedik, és hogy ezzel könnyebbé lesz a szenvedése, miközben a Biblia azt mondja, hogy akik alászállnak a holtak lakhelyére, többé még legalább Isten hűségében sem reménykedhetnek (Ésa 38:18).
- A gazdag ember azért könyörög, hogy a megholt Lázár menjen el a rokonaihoz, és figyelmeztesse őket, miközben a Biblia szerint a holtak között nincs kommunikáció, és hogy akik a holtakkal kommunikálnak, tulajdonképpen a démonokkal lépnek kapcsolatba. Sőt, mint ahogyan láthattuk már, a holt lelkekkel való kommunikációért halálbüntetés járt.
- Ellentétben a gazdag ember kitartó könyörgésével – hogy valaki a holtak közül menjen el atyjának a házához (26-30. v.) –, Ábrahám a feltámadásról beszél (31. v.). Ez is nyilvánvaló jele a példázatban az Ábrahám („hívók atyja”) által képviselt igazi hit, és a lélek halhatatlanságának örögi hazugsága közötti különbségnek.

b) Nem véletlen, hogy Jézus Krisztus a példázatban egy létező nevet használ: Lázár. Ez az egyetlen példázata, amiben a szereplőknek nevet is ad. A bibliai kronológia szerint Lázárnak, Mária és Márta testvéreinek ezek után következett a feltámasztása (Jn 11), és így az Úr Jézus szavai szó szerint teljesedtek: „Ha Mózesre és a prófétákra nem hallgatnak, az sem győzi meg őket, ha valaki a halottak közül feltámad” (Lk 16:31). A Szentírás elutasítása által a zsidók a démonok befolyása alá helyezték önmagukat, és ennek következtében semmibe vették egy valóságos személy feltámasztásának egyedi bizonyágtételét (Jn 12:10-11). Amint elutasították Lázár bizonyágtételét, úgy utasítják el később Jézus feltámasztásának bizonyosságát is.

Lázár feltámasztása, amire Krisztus ebben a példázatban utal (31. v.) egyedi lehetőséget kínált a zsidók számára, hogy megkérdézhessék Lázártól, milyen is a másik oldalon, a holtak lakhelyén. Valószínűleg többen meg is kérdezték, de ő egyszerű választ adott: „Semmit sem tudok; csak annyira emlékszem, hogy Krisztus hangja ébresztett föl.” Lázár mást nem mondhatott, mivel halála pillanatától feltámasztásának pillanatáig ő nem is létezett. Lázár feltámasztása önmagában a halottak állapotára vonatkozó zsidó felfogás visszautasítása volt: Lázár halála után nem élt az ő lelke, amely a pokolba, vagy a mennybe („Ábrahám kebelére”) ment később. ■

LÁZÁR FELTÁMASZTÁSA ÖNMA-GÁBAN A HALOTTAK ÁLLAPOTÁRA VONATKOZÓ ZSIDÓ FELFOGÁS VISSZAUTASÍTÁSA VOLT: LÁZÁR HALÁLA UTÁN NEM ÉLT AZ Ő LELKE, AMELY A POKOLBA, VAGY A MENNYBE („ÁBRAHÁM KEBELÉRE”) MENT KÉSŐBB.

FOLYTASSUK A BIBLIA OLVASÁSÁT!

A. Olvassátok el a következő igeszakaszokat:

1Krónikák 1–29 és 2Krónikák 1–30, majd válaszoljatok az alábbi kérdésekre:

1. Milyen rokona volt Dávid Boáznak?

- A fia volt;
- A dédunokája volt;
- Szomszédok voltak.

2. Hogy halt meg Saul?

- Megölték a filiszteusok;
- A szolgája ölte meg;
- Öngyilkosságot követett el a saját kardjával.

3. Ki kezdeményezte az Úr templomának építését?

- Salamon;
- Dávid;
- Isten.

4. Mit kért Salamon Istentől álmában?

- Dicsőséget;
- Egészséget;
- Bölcsességet.

5. Melyik királynő látogatta meg Salamont?

- Egyiptom királynője;
- Séba királynője;
- Babilon királynője

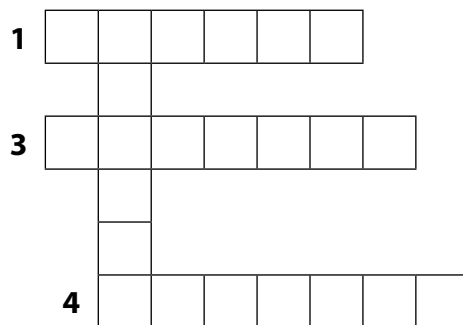
6. Melyik király rombolta le és gyújtotta föl az Úr Házát?

- Nabukodonozor;
- Dáriusz;
- Círus.

B. Dávid fiai – töltsd ki az alábbi keresztrejtvényt:

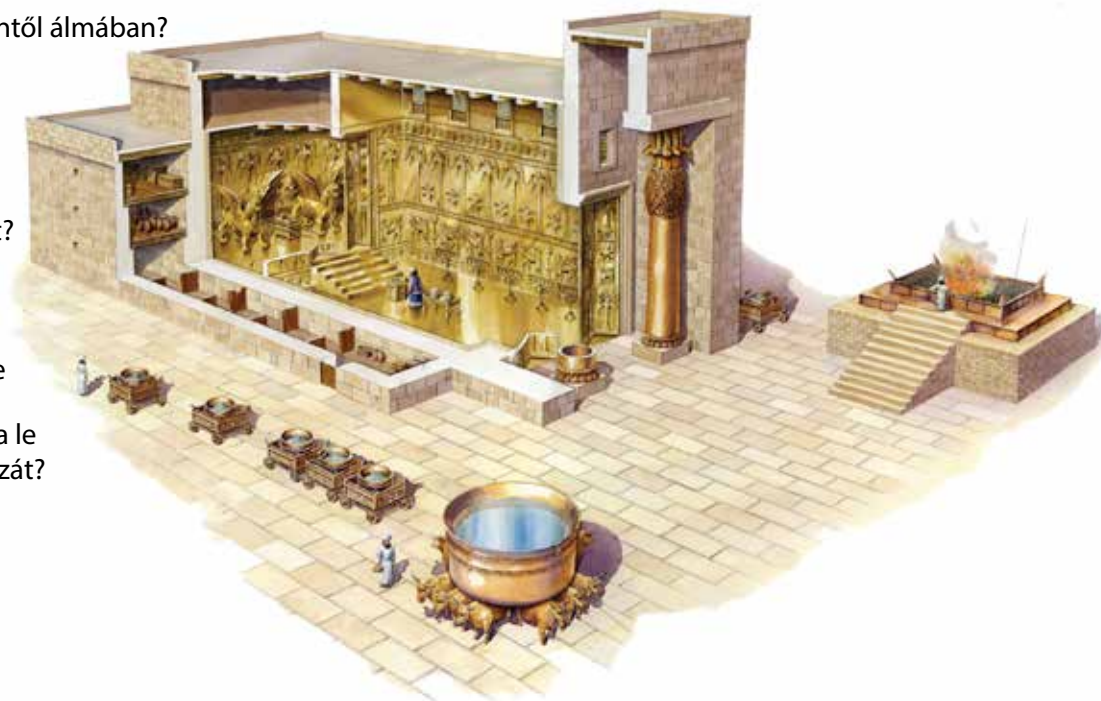
- A Hebronban született második fiú;
- A Hebronban született negyedik fiú;
- A Jeruzsálemben született negyedik fiú;
- A Hebronban született harmadik fiú.

2

**A NYÁJ
BARÁNYKÁI**
ALINA
CHIRILEANU

Alina Chirileanu,
az Unió Gyermekosztá-
lyának aligazgatója

A helyes megjelölés:
A. 1. b) 1Krónikák 2:12-15; 2. c) 1Krónikák 10:4-5; 3. b) 1Krónikák 17:1;
4. c) 2Krónikák 1:10; 5. b) 2Krónikák 9:1; 6. a) 2Krónikák 36:18-19.
B. 1. Dániel; 2. Adonijá; 3. Salamon; 4. Absolon (1Krón 3:1-9)

ITT AZ IDEJE...

DE NEM A SZABADSÁGOLÁSNAK

Itt az ideje..., de nem a szabadságolásnak! Itt az ideje „időben” készülődni az Isten országában való teljes életre, *itt és most*, és nem csak a jövőben. Az a látásmód, hogy most és mindörökké Isten tényleges akaratának területén éljük le az életünket, „mennyei” újjászületést tesz szükségessé (2Pt 1:4; 1Jn 3:1-2). Továbbá minden nap engedni kell, hogy Ő tegye színessé földi életünket azáltal, hogy beavatkozunk azoknak az embereknek az életébe, akiket ott szeretnénk látni az Ő országában.

Az idei nyárra a várakozó lélek vezérelve a következő kell, hogy legyen: „nem csupán a *mi a jó*, hanem *mi a legjobb* bármilyen helyzetben”. A *mi a jó* túl gyakran válik a *mi a legjobb* ellenségévé. „Énok várakozva állt meg Isten előtt, és azért imádkozott, hogy jobban megismerhesse Isten akaratát, és annak engedelmeskedjen” (Ellen G. White, *Igazság az angyalokról*, 66. o.).

Arra hívtunk el, hogy szolgálatunk legyen teljes, hűséges és valódi.

Kevés időnk van. Közéleg a szabadulás reggele. Már pirkad. Ki fogja meghallani az utolsó nemzedék segélyhívását (112 Mentőt kérek – üdvösséget keresek)? „Bármilyen is a foglalkozásunk, keresztények lévén feladatunk közismertté tenni Krisztust a világban. Váljunk lélekmentővé. Az legyen fő célunk, hogy embereket nyerjünk meg Krisztus számára” (*Bizonyságtételek*, 6/427).

... a barátok szerzésének

Akit foglalkoztat Isten szeretete és megérti azt, annak minden vágya kifejezni embertársa iránt is a szeretetet. Csak így beszélhetünk hitelesen arról, Aki bennünket szeretve eljött a földre, hogy megmentsen.

Egyesek jól fizetett állást töltenek be, másoknak üres a bankszámlájuk, de mindezekon túl, az embereknek barátokra van szükségük. Hogyan határozhatnánk meg a „barát” szó jelentését? Barát az az ember, aki akkor jön, amikor mindenki távozik. Legyünk mi az a barát, aki „minden időben szeret, és testvérül születik a nyomorúság idejére” (Péld 17:17), vagyis mindig a közelben van. Ez őszintesé-

get, nyitottságot, előítéletek nélküli elfogadást és nagyon sok imát igényel.

E. M. Bondus azt állítja, hogy „az emberek Isten módszerei” az evangelizálásban. Egyetlen módszerünk sem lesz eredményes, ha nem leszünk Szentlélekkel telt, az Ő tervének odaszentelt emberek. Légy az Ő barátja, és akkor sikeresen fogsz barátságokat kötni! Te fogsz a testvéredhez, *Simonhoz* szaladni és kiáltani: „Megtaláltuk a Messiást” (Jn 1:42).

... hogy egyike légy a 7000-nek

F. Laubach a következőket írja: „Az egész világ megnyerésére vonatkozó, egyszerű krisztusi terv az, hogy minden embert, akit megérint, a szeretet annyira a bűvkörébe vonjon, hogy másokat is vonzani tudjon” (Frank Laubach, *Man of Prayer*, 150. o.). Fejezd ki a szeretetet, és máris többet tettél! Még ha egyedül is vagy, szöld az igazságot, és Isten máris győzött. Légy szerény, és Isten fel fog magasztalni. Amikor pedig azt hiszed, hogy egyedül maradtál, hallgasd meg Isten szavát: „De meghagyok... hétezer embert...” (1Kir 19:13-18). Hol van Úram az a 7000 ember, aki hűséges maradt Hozzád, aki imádkozik, és aki az emberek segítségére siet? Itt az ideje, hogy előhívd őket.

Itt az ideje, hogy az evangéliumot 7000 ajakról hirdessük. Itt az ideje, hogy az egyház meglássa a hétezeret, mint Tesbites Illés, és itt az ideje, hogy a világ hallja a hangjukat. Itt az ideje, hogy egyike légy a hétezernek. Rád van szükség. „Tőle kérdezzétek meg, mi helyes, mi nem: Miként tölthetném be életem célját?” (Ellen G. White, *Bizonyságtételek*, 7/45).

Ha már „igent” mondtál a 2017–2018-as misszióévre, akkor kérlek, vidd magaddal a Valódiság ritka virágát. Ez az az alapvető érték, amit a romániai Adventista Egyház felvállalt. A zoltároshoz hasonlóan tárjuk szélesre szívünk ablakait a mindent látó szem előtt, és mondjuk el mi is: „Vizsgálj meg engem, oh Isten, és ismerd meg szívemet! Próbálj meg engem, és ismerd meg gondolataimat! És lásd meg, ha van-e nálam a gonoszságnak valamilyen útja? És vezérelj engem az örökkévalóság útján!” (Zsolt 139:23-24) ■

ȘTEFAN TOMOIAGĂ
ELNÖK

ROMÁN UNIÓ

✉ stefantomoiaga@adventist.ro
☎ +40 745 774 064

🏠 Voluntari, Str. Erou Iancu Nicolae
Nr. 38-38A, 077190, Ilfov, Romania

ÉS ÉNEVELÉS NEVELÉS

FELVÉTELI BEIRATKOZÁS 2017

„A legmagasabb értelemben véve a nevelés munkája és a megváltás munkája egy, mert a nevelésben és a megváltásban is »más fundamentomot senki nem vethet azon kívül, amely vettetett, mely a Jézus Krisztus.«

(1 Kor 3:11) – E. G. White, Nevelés, 30. old.

Adventista Teológiai Intézet

JÚL. 12–17. / SZEPT. 7–20.

Egészségügyi Főiskola

JÚL. 12–17. / AUG. 28. – SZEPT. 7.

Adventista
pasztorálteológia

Szociális
gondozó szak

Óvodapedagógus-
és tanítóképző szak

„Doctor Luca” Egészségügyi
Főiskola, Cernica

021 369 53 50 / 0744 685 123

institutadventist.ro